

महालेखापरीक्षकको
वार्षिक प्रतिवेदन
२०७९

लिखु तामाकोशी गाउँपालिका
रामेछाप

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
काठमाडौं, नेपाल

दूरदृष्टि (Vision)

जवाफदेहिता, पारदर्शिता र निष्ठा प्रवर्द्धन गर्ने विश्वसनीय संस्था हुने ।

(Be Credible Institution in Promoting Accountability, Transparency and Integrity)

गन्तव्य (Mission)

देशमा स्वतन्त्र एवं गुणस्तरीय लेखापरीक्षण सेवा प्रदान गर्ने ।

(Provide Independent and Quality Audit Service to the Nation)

मूल्य मान्यता (Core Values)

स्वतन्त्रता	(Independence)
निष्ठा	(Integrity)
पारदर्शिता	(Transparency)
जवाफदेहिता	(Accountability)
व्यावसायिकता	(Professionalism)

महालेखापरीक्षकको भनाइ

नेपालको संविधानको धारा २४१ मा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका सबै सरकारी कार्यालयको लेखा कानून बमोजिम नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता, प्रभावकारिता र औचित्य समेतको विचार गरी महालेखापरीक्षकबाट लेखापरीक्षण हुने व्यवस्था छ । लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(२) मा महालेखापरीक्षकले प्रत्येक स्थानीय तहको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी अलग अलग प्रतिवेदन जारी गर्न सक्ने व्यवस्था छ । उल्लिखित संवैधानिक तथा कानुनी व्यवस्था एवं नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मान, वित्तीय लेखापरीक्षण मार्गदर्शन, स्थानीय तह लेखापरीक्षण निर्देशिका, महालेखापरीक्षकको वार्षिक लेखापरीक्षण योजना र स्थानीय तहसँग सम्बन्धित ऐन, नियमको आधारमा यस स्थानीय तहको २०७७/७८ को आर्थिक कारोबारको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी यो प्रतिवेदन जारी गरिएको छ ।

स्रोत साधनको प्राप्ति र परिचालन सम्बन्धमा नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता र प्रभावकारिताका पक्षबाट विश्लेषण गरी वित्तीय व्यवस्थापनमा सुधारका लागि सुझाव प्रदान गर्नु तथा सुशासन प्रवर्द्धनमा टेवा पुऱ्याउनु लेखापरीक्षणको उद्देश्य रहेको छ । लेखापरीक्षणमा वित्तीय विवरणको शुद्धता, प्रचलित कानूनको पालना, बजेट तथा योजना तर्जुमा, कार्यक्रम कार्यान्वयन, खरिद व्यवस्थापन, सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण र उपयोग, जवाफदेहिता एवं पारदर्शिता, सेवा प्रवाह लगायतका विषयहरूको मूल्याङ्कन गरिएको छ ।

लेखापरीक्षणमा मूलतः आन्तरिक आय र राजस्व बाँडफाँटको प्रक्षेपण तथा स्रोत व्यवस्थापन, आय सङ्कलन, राजस्व छुट, बजेट अनुशासन, वर्षान्तको खर्च, खरिद व्यवस्थापन, अनुत्पादक तथा वितरणमुखी खर्च, योजना प्राथमिकीकरण, आयोजना छनोट, उपभोक्ता समितिबाट भएका निर्माण कार्य, दीर्घकालीन विकासका खाका तर्जुमा लगायतका व्यहोरा औल्याइएको छ ।

लेखापरीक्षणबाट स्थानीय तहमा आवश्यक अनुभवी र दक्ष जनशक्तिको कमी रहेको, सेवा प्रवाहमा अपेक्षित सुधार हुन नसकेको, स्रोत, साधन र सम्पत्तिको दुरुस्त अभिलेख नरहेको, सञ्चालित योजना, कार्यक्रम, सेवा प्रवाहको यथार्थ रूपले अभिलेख नराखेको, लेखाङ्कन तथा समग्र प्रतिवेदन प्रणाली र आन्तरिक नियन्त्रण कमजोर रहनुका साथै आन्तरिक लेखापरीक्षण भरपर्दो र प्रभावकारी नभएको पाइएको छ । स्थानीय तहमा महालेखापरीक्षकको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन उपर छलफल र बेरुजू फर्स्यौट सम्बन्धी स्पष्ट कार्यविधि तर्जुमा भएको देखिएन । लेखापरीक्षणबाट औल्याएका व्यहोराहरूमा सुधार तथा गत विगतका बेरुजू उपर आवश्यक कारवाही गरी वित्तीय अनुशासन कायम हुने व्यवस्था मिलाउनुपर्दछ ।

समय र जनशक्तिको सीमितताको बाबजुद यथासम्भव स्थानीय तहको कार्यस्थलमा नै उपस्थित भई लेखापरीक्षण गरिएको छ । लेखापरीक्षणको क्रममा लेखापरीक्षण टोलीबाट स्थानीय तहका पदाधिकारीहरूसँग छलफल समेत गरिएको छ । लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भएका व्यहोराको कार्यान्वयनबाट स्थानीय तहको वित्तीय व्यवस्थापन, विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा सुधार हुने अपेक्षा गरेको छ । स्थानीय तहको लेखापरीक्षणमा सहयोग पुऱ्याउने स्थानीय तहका सबै पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरू र लेखापरीक्षण कार्यमा संलग्न यस कार्यालयका कर्मचारीहरू सबैलाई धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General

अनामनगर, काठमाडौं, नेपाल
Anamnagar, Kathmandu, Nepal

प्रादेशिक लेखापरीक्षण प्रतिवेदन, बागमती प्रदेश

पत्र संख्या: २०७८/१७९

च.नं. ६५८

मिति: २०७९/३/२५

विषय: लेखापरीक्षण प्रतिवेदन ।

श्री प्रमुखज्यू

लिखु तामाकोशी गाउँपालिका, गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय,

रामेछाप ।

कैफियत सहितको राय

हामीले तहाँ पालिकाको आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को वित्तीय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित अन्य विवरण तथा लेखा टिप्पणीहरूको लेखापरीक्षण गरेका छौं ।

हाम्रो रायमा, यस प्रतिवेदनको कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार खण्डमा उल्लेख भएका विषयले पार्ने असर बाहेक, पेस भएको २०७७ आषाढ मसान्तमा समाप्त भएको आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को वित्तीय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित अन्य विवरणले स्थानीय तहसँग सम्बन्धित प्रचलित कानूनबमोजिम सारभूतरूपमा सही तथा यथार्थ अवस्था चित्रण गर्दछ ।

कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार

- गाउँपालिकाले महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामानको ढाँचाको पूर्ण प्रयोग गरी वित्तीय विवरण तयार गरेको छैन ।
- लेखापरीक्षणबाट रु.४ करोड १७ लाख ४० हजार बेरुजू देखिएको छ । कार्यालयले पेश गरेको प्रतिक्रियामा फर्छ्यौट नभई बाँकी बेरुजू मध्ये असुल गर्नुपर्ने रु.७९ लाख १० हजार, प्रमाण कागजात पेस गर्नुपर्ने रु.१ करोड ५ लाख २२ हजार, नियमित गर्नुपर्ने रु.२ करोड २ लाख ६० हजार र म्याद नाघेको पेशकी रु.३८ लाख ४९ लाख हजार रहेको छ । पालिकाको गतवर्षसम्म रु.४ करोड ६८ लाख ८४ हजार बेरुजू बाँकी रहेकोमा वक्यौताको लेखापरीक्षण एवं यो वर्ष कायम भएको बेरुजू समेत हालसम्मको अघावधिक बेरुजू रु.१.३३ करोड ९२ लाख ६० हजार रहेको छ ।
गाउँपालिकाको बेरुजू वर्गीकरण र अघावधिक बेरुजू स्थिति यसैसाथ संलग्न छ ।
- यस गाउँपालिकाको लेखापरीक्षणबाट स्रोत र साधनको प्राप्तिको प्रक्षेपण यथार्थपरक नभएको, असुली लक्ष्यअनुसार नभएको, कर्मचारीको दरबन्दीअनुसार पदपूर्ति नभएका कारण विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता नआएको, अनुदानको पर्याप्त अनुगमन नभएको, वितरणमुखी कार्यक्रम सञ्चालन गरेको, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कमजोर रहेको लगायतका व्यहोरा लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा औल्याइएको छ । कार्यालयबाट सम्प्रेषित लेखापरीक्षणको प्रारम्भिक प्रतिवेदन यसको अङ्गको रूपमा रहेको छ ।
- आम्दानी तथा खर्चको सेस्ता नगदमा आधारित लेखा प्रणाली अवलम्बन गरेकोले पालिकाको पेशकी बाहेक सम्पत्ति तथा दायित्व यकिन हुने कुनै जानकारी खुलाएको छैन ।

हाम्रो लेखापरीक्षण कार्य नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्बन गरेका सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानूनबमोजिम गरिएको छ । वित्तीय विवरण तयार गर्ने स्थानीय तहसँग हामी स्वतन्त्र छौं । त्यसैगरी स्वीकृत आचारसंहिताको पालना गरी कार्यसम्पादन गरेका छौं । लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त गरेका लेखापरीक्षण प्रमाणहरू हाम्रो राय व्यक्त गर्ने आधारका लागि पर्याप्त र उपयुक्त छन् भन्ने कुरामा कार्यालय विश्वस्त छ ।

वित्तीय विवरण उपर व्यवस्थापन र लेखाउत्तरदायी अधिकारीको जिम्मेवारी

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा अन्य प्रचलित कानून बमोजिम सही र यथार्थ हुने गरी वित्तीय विवरण तयार गर्ने तथा जालसाजी वा अन्य गल्तीका कारण वित्तीय विवरण सारभूतरूपमा गलत आँकडा रहित स्वरूपमा बन्ने गरी आवश्यक आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली लागू गर्ने जिम्मेवारी पालिका व्यवस्थापनमा रहेको छ । गाउँ कार्यपालिका, गाउँपालिका प्रमुख र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत गाउँपालिकाको वित्तीय प्रतिवेदन प्रक्रियाको अनुगमनका लागि जिम्मेवार रहेका छन् ।

वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण उपर लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी

वित्तीय प्रतिवेदन समग्रमा जालसाजी वा अन्य गल्ती समेतका कारण सारभूतरूपमा गलत आँकडा रहित होस् भनी उचित आश्रयता प्राप्त गरी राय सहितको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य हो । लेखापरीक्षणमा उचित आश्रयताले सामान्य स्तरको आश्रयतासम्म प्रदान गरेको हुन्छ, तर लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्बन गरेका नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानूनबमोजिम गर्ने लेखापरीक्षण सम्पादन भएकै अवस्थामा पनि सबै प्रकारका जालसाजीजन्य वा अन्य गल्ती पत्ता लगाउन सक्ने निश्चितता भने हुँदैन । वित्तीय विवरणका उपयोगकर्ताले सामान्यतया गर्ने आर्थिक निर्णयमा नै फरक पार्न सक्ने अवस्था देखिएका एउटै वा समग्रतामा हुने विशेष वा जालसाजीजन्य वा अन्य गल्तीलाई सारभूतरूपमा गलत आँकडा मानिएको छ ।

(त्रिलोचन आचार्य)
नायब महालेखापरीक्षक

लिखु तामाकोशी गाउँपालिका, रामेछाप

बेरुजु बर्गिकरण (बिनियोजन, राजस्व, धरौटी र अन्य कारोबार)

२०७७।७८

(रु. हजारमा)

प्रारम्भिक बेरुजु		प्रतिक्रियाबाट फछ्यौट				बाँकी बेरुजु		बेरुजु							
दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम	असुल गर्नुपर्ने	अनियमित भएको	प्रमाण कागजात पेश नभएको	राजस्व लगत जिम्मेवारी नसारेको	सोधभर्ना नलिएको	जम्मा	पेस्की
सैद्धान्तिक	त्पती	सैद्धान्तिक	त्पती	सैद्धान्तिक	त्पती	सैद्धान्तिक	त्पती								
५२	१०८	४१७४०	०	०	०	५२	१०८	४१७४०	७११०	२०२६०	१०५२२	०	०	३०७८१	३८४९

अद्यावधिक बेरुजु स्थिति

२०७७।७८

(रु. हजारमा)

जिल्ला	स्थानीय तह	२०७५।७५ सम्मको बाँकी	समायोजन	यो वर्षको फछ्यौट	बाँकी बेरुजु	२०७६।७७ को लेखापरीक्षणबाट कायम बेरुजु	यो वर्षको बेरुजु	कुल बेरुजु बाँकी
रामेछाप	लिखु तामाकोशी गाउँपालिका	४६८८४		०	४६८८४	५०६३६	४१७४०	१३९२६०

आर्थिक कारोबारको स्थिति

आर्थिक बर्ष: २०७७/७८

कार्यालय र स्थान : लिखु तामाकोशी गाउँपालिका, रामेछाप , लिखु गाउँपालिका , रामेछाप

पद	नाम	कार्यकाल सुरु मिति	कार्यकाल समाप्त मिति
कार्यालय प्रमुख	Navin kumar sah	२०७८-१०-१८	हाल सम्म कार्यरत
लेखा प्रमुख	सन्देश घिमिरे	२०७६-१०-१	
बेरुजु रकम			४१,७४०,२५३

स्थानीय तह :

गत बर्षको जिम्मेवारी		८,६३,३९,८९२.३४	
आम्दानी		खर्च	
संघीय सरकारबाट अनुदान	३३,०३,९८,८१०	चालु खर्च	२६,७३,५९,९०७.८
प्रदेश सरकारबाट अनुदान	२,९३,६६,०००	पूँजीगत खर्च	६,९०,९८,७०२
राजश्व बाँडफाँट	९,६९,३२,१३१.२९	वित्तीय/अन्य व्यवस्था	११,१६,१८,७४१
आन्तरिक आय	२०,३२,२२५		
अन्य आय	७,५९,१५,१००		
कुल आय	५३,४६,४४,२६६.२९	कुल खर्च	४४,८०,७७,३५०.८
बाँकी मौज्दात			१७,२९,०६,८०७.८३

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
------	------------	-----------	------	------------

१			<p>परिचय</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2"></th> <th rowspan="2">नाम</th> <th colspan="2">कार्यारत अवधि</th> <th rowspan="2">बेरुजु रकम</th> </tr> <tr> <th>देखि</th> <th>सम्म</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td rowspan="3">कार्यालय प्रमुख</td> <td>प्र.प्र.अ. श्री धनेन्द्र भूजेल</td> <td>२०७७।०४।०१</td> <td>२०७७।०७।२८</td> <td rowspan="3">41740253</td> </tr> <tr> <td>नि.प्र.प्र.अ.श्री पदम प्र. अधिकारी</td> <td>२०७७।०९।१५</td> <td>२०७७।१२।१२</td> </tr> <tr> <td>नि.प्र.प्र.अ.श्री जय प्रकाश राय</td> <td>२०७८।०२।११</td> <td>२०७८।०३।३१</td> </tr> <tr> <td>लेखा प्रमुख</td> <td>ले.पा. श्री बम बहादुर वि.क.</td> <td>२०७७।०४।०१</td> <td>२०७७।०९।०३</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td>ले.स.पाचौ. श्री सन्देश घिमिरे</td> <td>२०७७।०४।०१</td> <td>२०७८।०३।३१</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>परिचय- स्थानीय नेतृत्वको विकास गर्दै स्थानीय शासन पद्धतिलाई सुदृढ गरी स्थानीय तहमा विधायिकी, कार्यकारिणी, र न्यायिक अभ्यासलाई सस्थागत गर्न स्थानीय सरकारको सञ्चालन गर्ने समग्र उद्देश्य हासिल गर्न २०७३।१२।०३ मा यस पालिकाको स्थापना भएको हो ।स्थानीय सरकारले सञ्चालन गर्ने कार्यमा सहकारिता, सहअस्तित्व र समन्वयलाई प्रवर्द्धन गर्नु र स्थानीय सरकारका काममा जनसहभागिता, उत्तरदायित्व र पारदर्शिता सुनिश्चित गरी नागरिकलाई गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्नु पालिकाको उद्देश्य रहेको छ । रामेछाप जिल्ला स्थित यस पालिकाको वडा संख्या ७, पालिका सभा सदस्य ३७, जनसंख्या २३ हजार १०९ जना र क्षेत्रफल १२४ वर्ग किलोमिटर रहेकोछ ।</p> <p>क)स्थानीय सचिव कोष अर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को स्थानीय संचित कोष आय व्यय हिसाबको संक्षिप्त अवस्था निम्न बमोजिम रहेको छ ।</p>		नाम	कार्यारत अवधि		बेरुजु रकम	देखि	सम्म	कार्यालय प्रमुख	प्र.प्र.अ. श्री धनेन्द्र भूजेल	२०७७।०४।०१	२०७७।०७।२८	41740253	नि.प्र.प्र.अ.श्री पदम प्र. अधिकारी	२०७७।०९।१५	२०७७।१२।१२	नि.प्र.प्र.अ.श्री जय प्रकाश राय	२०७८।०२।११	२०७८।०३।३१	लेखा प्रमुख	ले.पा. श्री बम बहादुर वि.क.	२०७७।०४।०१	२०७७।०९।०३			ले.स.पाचौ. श्री सन्देश घिमिरे	२०७७।०४।०१	२०७८।०३।३१		
	नाम	कार्यारत अवधि				बेरुजु रकम																										
		देखि	सम्म																													
कार्यालय प्रमुख	प्र.प्र.अ. श्री धनेन्द्र भूजेल	२०७७।०४।०१	२०७७।०७।२८	41740253																												
	नि.प्र.प्र.अ.श्री पदम प्र. अधिकारी	२०७७।०९।१५	२०७७।१२।१२																													
	नि.प्र.प्र.अ.श्री जय प्रकाश राय	२०७८।०२।११	२०७८।०३।३१																													
लेखा प्रमुख	ले.पा. श्री बम बहादुर वि.क.	२०७७।०४।०१	२०७७।०९।०३																													
	ले.स.पाचौ. श्री सन्देश घिमिरे	२०७७।०४।०१	२०७८।०३।३१																													

विवरण	टिप्पणी	यसवर्षको रु.			
		बजेट	आफैलेगरेको प्राप्ति/भुक्तानी	बस्तुगत/सोफै भुक्तानी	जम्मा
प्राप्ति (क+ख)		167358250.00	467428940.29	0.00	467428940.29
क.प्राप्ति (संचितकोषमा आम्दानी बाँधिने)		167358250.00	458729166.29	0.00	458729166.29
1100 कर	11	92628250.00	96932131.29	0.00	96932131.29
1300 अनुदान		61456000.00	359764810.00	0.00	359764810.00
संघीय सरकार	12	32090000.00	330398810.00	0.00	330398810.00
प्रदेश सरकार	12	29366000.00	29366000.00	0.00	29366000.00
१४०० अन्य राजस्व	11	13274000.00	2032225.00	0.00	2032225.00
ख. अन्य प्राप्ति		0.00	8699774.00	0.00	8699774.00
वितरण गर्न वाँकी राजस्व		0.00	0.00	0.00	0.00
कोषहरु		0.00	8510774.00	0.00	8510774.00
धरोटी		0.00	189000.00	0.00	189000.00
भुक्तानी (ग+घ)		543505079.80	346568073.80	0.00	346568073.80
ग. भुक्तानी (संचित कोषबाट)		543505079.80	336458609.80	0.00	336458609.80
21000 पारिश्रमिक/ सुविधा	18	177331000.00	160245498.40	0.00	160245498.40
22000 मालसामान तथा सेवाको उपयोग	18	108811786.00	79094644.25	0.00	79094644.25
25000 सहायता	18	1236000.00	936000.00	0.00	936000.00
2६000 अनुदान	18	0.00	0.00	0.00	0.00

विवरण	टिप्पणी	यसवर्षको रु.			
		बजेट	आफैलेगरेको प्राप्ति/भुक्तानी	बस्तुगत/सोफै भुक्तानी	जम्मा
27000 सामाजिक सुरक्षा	18	3950000.00	3945971.35	0.00	3945971.35
28000 अन्य खर्च	18	23162293.80	23137793.80	0.00	23137793.80
31000 गैर वित्तीय सम्पत्ती/ पूँजगत खर्च	18	229014000.00	69098702.00	0.00	69098702.00
घ. अन्य भुक्तानी		0.00	10109464.00	0.00	10109464.00
कोषहरु			7099919.00	0.00	7099919.00
धरोटी			3009545.00	0.00	3009545.00
कट्टी रकम दाखिला गर्न बाँकी			0.00	0.00	0.00
ङ. यो वर्षको बचत (न्युन)		-376146829.80	120860866.49	0.00	120860866.49
च. गत वर्षको जिम्मेवारी रकम (अ.लया धरोटी समेत)		0.00	86339892.34	0.00	86339892.34
वर्षान्तको बाकी रकम (ङ+च)		-376146829.80	207200758.83	0.00	207200758.83
सुत्रमा समावेश नभएको खर्च			34293951.00	0.00	34293951.00
बैंक तथा नगद बाँकी	24		172906807.83	0.00	172906807.83

ख)कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय तथा प्रदेश लेखा ईकाइ कार्यालयबाट सिग्यास मार्फत सम्बन्धितलाई सोफै भुक्तानी हुने तथा सुत्रमा समावेश नहुने कारोबारहरु

शीर्षक	वार्षिकबजेट	निकास	खर्च	खर्चमध्येपेस्की
प्रदेश पूर्वाधार विकास कार्यक्रम	14300000.00	13573206.00	13573206.00	00.00
स्थानीय पूर्वाधार साभेदारी कार्यक्रम	3200000.00	2144166.00	2144166.00	00.00
सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम	75840000.00	51497954.00	51497954.00	00.00
एकीकृत स्वास्थ्य पूर्वाधार विकास कार्यक्रम	32330000.00	00.00	00.00	00.00
जम्मारु.	125670000.00	67215326.00	67215326.00	00.00

उल्लिखित आर्थिक कारोबारकोलेखापरीक्षण ऐन २०७५ को दफा ४ तथा स्वीकृत वार्षिक लेखापरीक्षण योजना २०७८ अनुसार नमुना छनौट गरी लेखापरीक्षण सम्पन्न गर्न सकिने आधार तथा कार्यालयले निकर्षण गरेको जोखिममा आधारित योजना तथा कार्यक्रमको अधिनमा रहि कार्यालयबाट पेश गरिएको वार्षिक कार्यक्रम लगायतका कागजात तथा आन्तरिक लेखापरीक्षण प्रतिवेदन र व्यवस्थापन प्रतिनिधित्व पत्र समेतलाई आधार मानी लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी प्रतिवेदन जारी गरिएको छ । सारभूत रूपमा उल्लेखनीय नदेखिएका व्यहोराहरूलाई प्रतिवेदनमा समावेश गरिएको छैन । लेखापरीक्षण गर्दा देखिएका व्यहोराहरूको सम्बन्धमा कार्यालय प्रमुख सहितका पदाधिकारीहरूसँग मिति २०७८।०६।२० मा छलफल सम्पन्न गरि कायम भएका व्यहोराहरू निम्नानुसार रहेका छन् ।

लेखापरीक्षणबाट औल्यपश्चात पालिकाले सशर्त अनुदानको बचत रकम रु. ३४०५९४६५ सम्बन्धित खातामा दाखिला गरेको छ ।

२

वित्तीय विवरण

स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७२ मा पालिकाले प्रत्येक वर्षको साउन एक गतेदेखि आगामी वर्षको असार मसान्तसम्मको अवधिलाई आर्थिक वर्ष कायम गरी आय र व्ययको हिसाव राख्नुपर्दछ । सोही ऐनको दफा ६९ मा तोकिए अनुसार पालिकाले आफ्नो आर्थिक कार्य प्रणालीको व्यवस्थापन गर्नुपर्दछ । यस सम्बन्धमा देखिएका व्यहोरा देहायबमोजिम छन्

- सुत्रले तयार गरेको म.ले.प.फा.२७२ को संचितकोषको प्राप्ति तर्फ रु.२६०५७४५५७।९५ देखिएकोमा कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयबाट प्रमाणित आर्थिक विवरण अनुसार संघ तथा प्रदेश अनुदान रु.३५९७६४८१०, बाँडफाँडबाट प्राप्त रकम रु.९६९३२९३९।२९ र आन्तरिक आम्दानी रु.२०३२२२५ समेत रु.४५८७२९९६६।२९ हुने देखिन्छ । जसअनुसार पालिकाको सुत्र तथा अन्य प्रमाणीत आर्थिक विवरण अनुसार रु.९९८९५४४६०९।९४ हिसाब फरक देखिन्छ ।

- पालिकाको म.ले.प.फा.२७२ मा अन्य प्राप्ति तथा भुक्तानीतर्फ शुन्य देखाएकोमा पालिकाबाट प्राप्त प्रमाणित आर्थिक विवरणअनुसार प्रकोप व्यवस्थापन कोषहमा रु.८५१०७७४ र धरौटीतर्फ रु.१८९००० समेत रु.८६९९७७४ हुने तथा भुक्तानी तर्फ रु.१०१०९४६४ समावेश गरी हिसाब समायोजन गरिएको छ ।
- पालिकाको म.ले.प.फा.२७२को संचितकोषको भुक्तानीतर्फ रु.३३२५९०९३१।६० मात्र देखिएकोमा उक्त रकममा सुत्रभन्दा बाहिरबाट भएको रु.३४२९३९५१ समायोजन गर्दा कुल खर्च रु.३६६८८४८८२।६० हुने देखिन्छ ।
- कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय रामेछापको प्रमाणित आर्थिक विवरण अनुसार सामाजिक सूरक्षामा रु.५१४९७९५४ मात्र प्राप्त भएकोमा पालिकाले रु.८४३८१४९५ खर्च गरेकोले निकास प्राप्त भन्दा रु.२७२७३७६३ बढी खर्च भएको छ । बढी खर्च भएको रकम पालिकाको समानीकरण अनुदान तथा आन्तरिक श्रोततर्फ खर्च बढी मौज्जात घटेको देखिन्छ ।
- पालिकाको म.ले.प.फा.२७२ को अनूसूची २४ मा बैंक बाँकी रु.३५५५५५३४।२५ देखाएकोमा उक्त रकममा आम्दानीबाँध्न छुट रकम रु. १९८१५४४६०९।१४ र अफलाईन भौचरबाट खर्च भएको रकम रु. ३४२९३९५१ समायोजन गर्दा खुद बैंक बाँकी रु.१७२९०६८०७।८३ कायम हुने देखिन्छ ।
- पालिकाले पेश गरेको आर्थिक विवरण तथा बैंक स्टेटमेन्ट अनुसार पालिकाको यथार्थ बाँकी मौज्जात रु.१७२३७१७६४।९० रहेकोमा सुत्रमा समावेश नभएका सबै हिसाबहरु समायोजन गर्दा रु.१७२९०६८०७।८३ रहेको छ । जसअनुसार पालिकाले तयार गरेको एकीकृत आर्थिक विवरण र सुत्रको अर्थिक विवरण रु.५३५०४२।९३ ले फरक देखिन्छ । तसर्थ पालिकाले स्रोतगत प्राप्ति तथा खर्चको हिसाब विवरण अध्यावधिक तथा हिसाबको थयार्थता यकिन गर्नुपर्दछ ।
- पालिकाले सशर्त तथा अन्य अनुदान अन्तरगत आर्थिक वर्षको अन्तसम्म खर्च नभई बाँकी रहेको रकम संघीय सशर्तको रु.३१५७६०१०, प्रदेश सशर्तको रु.२३७८४५५ र प्रदेश विशेष अनुदानको रु.१०५००० समेत रु.३४०५९४६५ फिर्ता गर्न बाँकी देखिएको छ ।
- स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७५ बमोजिम एक आर्थिक वर्षमा खर्च हुन नसकी बाँकी रहेको रकम आर्थिक वर्षको अन्तमा स्थानीय तहको संचित कोषमा ट्रान्सफर गर्नुपर्नेमा आर्थिक वर्ष समाप्त भए पश्चात् पनि खर्च रहेको पाईयो ।
- स्थानीय तहले बैंक समायोजन हिसाब खाता राखेको छैन।
- लेखापरीक्षणका क्रममा बैंक नगदी किताब तथा पेशकी खाता अद्यावधिक नरहेको कारण स्थानीय तहले पेश गरेको आय-व्यय विवरण यथार्थ मान्न सक्ने अवस्था छैन ।
- कतिपय सम्बन्धित आर्थिक कारोबारहरुको गोश्वारा भौचर बजेट शिर्षकगत बैंक नगदी किताबमा नजनाएकाले श्रेस्ता अनुसार बैंक मौज्जात ऋणात्मक रहेको तथा स्थानीय तहका सबै खाताहरुको एकमुष्ट हिसाव गर्दा मौज्जात ऋणात्मक नरहेको ।
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को नियम ७२(२) मा नेपाल सरकारले निर्धारण गरे बमोजिमको आय र व्ययको वर्गीकरण तथा खर्च शीर्षक सम्बन्धी व्यवस्था अवलम्बन गर्नुपर्ने तथा नियम ७६(२) मा महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत भए बमोजिमको ढाँचामा लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था गरेकोमा यस पालिकाले २०७६।२।१९ मा महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत भएको NEPSAS based ढाँचाको पुर्ण प्रयोग गरी प्रतिवेदन तथा लेखाङ्कन गरेको पाईएन । त्यसैले तोकेबमोजिमका वित्तीय विवरणहरु तथा खाताहरु अद्यावधिक गरी आय र व्ययको वास्तविक स्थिति देखिने गरी लेखांकन गर्नुपर्दछ ।

		<p>पालिकाको वित्तीय प्रतिवेदन अनुसार यस बर्ष आन्तरिक श्रोतबाट रु.२०३२२२५, बाँडफाँड रु.९६९३२९३९ र अनुदानबाट रु.३५९७६४८९० समेत पालिकाको संचितकोषको यस वर्षको आम्दानी रु.४५८७२९९६६ भएकोमा यस वर्ष पालिकाले चालुतर्फ रु.२६७३५९९०८ र पूँजिततर्फ रु.९०३३९२६५३ समेत रु.३७०७५२५५६९ खर्च गरेको छ । यस सम्बन्धी देखिएका व्यहोराहरु देहायअनुसार रहेका छन् –</p> <ul style="list-style-type: none"> • पालिकाको कुल आम्दानीको तुलनामा बाँडफाँड २९।९३ प्रतिशत, आन्तरिक श्रोत ०।४४ प्रतिशत र अन्य अनुदानको हिस्सा ७८।४३ प्रतिशत रहेको छ । • पालिकाको यस बर्षको कुल बजेट खर्चको तुलनामा चालुतर्फ ७२।९९ प्रतिशत र पूँजिततर्फ २७।८९ प्रतिशत रहेको छ । • कुल चालुखर्चमध्ये पारिश्रमिक तथा सुविधा लगायतमा रु. ५९५५७५४० अर्थात आन्तरिक आयको तुलनामा २८३।६७ प्रतिशत बढी रहेको देखिन्छ । यसबाट पालिकाको आन्तरिक आयभन्दा अधिक रकम प्रशासनिक प्रयोजनमा खर्च भएको देखिन्छ । तसर्थ पालिकाले आन्तरिक आयको दायारा फराकिलो बनाउने तथा प्रशासनिक खर्च नियन्त्रण गर्नुपर्ने देखिन्छ । त्यसैगरी संघ तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदान र राजस्व बाँडफाँडको रकम अधिकरूपमा बिकास निर्माण प्रयोजनमा परिचालन गर्नेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ । 	
४		<p>बजेट पेश, पारित र अख्तियारी</p> <p>स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७९ मा स्थानीय तहले आगामी आर्थिक वर्षको राजश्व र व्ययको अनुमान कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गराई असार १० गते भित्र पेश गर्ने र यसरी पेश भएको बजेट छलफल गरी असार मसान्तभित्र सभाबाट पारित गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । सोही ऐनको दफा ७३ मा सभाबाट बजेट स्वीकृत भएको ७ दिनभित्र स्थानीय तह प्रमुखले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस पालिकाको उपाध्यक्ष श्री दीप शिखा न्यौपाने दहालले २०७७।०६।१८ गते रु.६२ करोड ३५ लाख ५० हजारको बजेट सभा समक्ष पेश गरेकोमा २०७६।०६।१९ मा पारित भएको मिति २०७७।०६।२० मा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गरेको देखिन्छ । कानूनले तोकेको समयमा आय र व्ययको अनुमान पेश गरी पारित गर्ने र अख्तियारी दिनेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।</p>	
५		<p>क्षेत्रगत बजेट र खर्च</p> <p>स्थानीय तहको एकीकृत, समानुपातिक र दिगो विकासका क्षेत्रगत रूपमा समानुपातिक बजेट विनियोजन गरी खर्च गर्नुपर्ने हुन्छ । पालिकाले क्षेत्रगत शिर्षक अनुसार खर्च गरेको अभिलेख नराखेको कारणले क्षेत्रगत खर्चको विवरण प्राप्त गर्न सकिएन । तसर्थ क्षेत्रगत खर्च शिर्षक अनुसार श्रेस्ता तथा कारोबारको हिसाब अध्यावधिक गरीनुपर्दछ ।</p>	
६		<p>चौमासिक पूँजित खर्च</p> <p>आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम २३ बमोजिम स्वीकृत भएको कार्यक्रमको नियम २५ बमोजिम चौमासिक प्रगति विवरण वनाई पेश गर्नुपर्ने र चौमासिक कार्यलक्ष्य तथा कार्यक्रम बमोजिम कार्यसम्पादन सम्पन्न गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले उपलब्ध गराएको विवरण अनुसार चौमासिक पुँजित खर्चको स्थिति देहायबमोजिम छ ।</p>	

सि.नं.	पूँजीगत खर्च शीर्षक	कुल खर्च	चौमासिक खर्च (रु.हजारमा)			आषाढ महिनाको मात्र खर्च
			प्रथम चौमासिक	दोस्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक	
१	पालिका पुजिगत	49813	0	0	49813	49313
२	प्रदेश पुजिगत	13012	0	0	13012	13012
३	स्थानीय पूर्वाधार विकास साझेदारी	2144	0	0	2144	2144
४	प्रदेश पूर्वाधार विकास	13573	0	0	13573	13573
	कूल खर्च:	78542	0	0	78542	78042
	खर्च प्रतिशत	100	0	0	100	99.36

उपर्युक्त विवरण अनुसार पालिकाले तेस्रो चौमासिकमा कुल बजेट खर्चको सतप्रतिशत खर्च गरेको छ । जसमध्ये असार महिनामा मात्र ९९।३६ प्रतिशत खर्च गरेको छ । आर्थिक वर्षको अन्तमा काम गराउँदा कामको गुणस्तरका साथै भुक्तानी सन्तुलनमा समेत असर पर्ने देखिएकोले नियममा भएको व्यवस्था अनुरूप समयमै कार्य गराउने व्यवस्था मिलाई आषाढमा खर्च गर्ने परिपाटीमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।

७

फिर्ता गर्न बाकी

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व नियमावली, २०७७ को नियम ४५ मा संघ तथा प्रदेश सरकारबाट स्थानीय तहलाई सशर्त अनुदान अन्तरगत हस्तान्तरण भएको रकम आर्थिक वर्षभित्र खर्च हुन नसकि बचत रहेमा सम्बन्धित संचितकोष फिर्ता गर्नुपर्ने उल्लेख छ । पालिकालाई देहायका शिर्षकहरूमा निम्नानुसार रु.२१९०६९८९० बजेट निकासी प्राप्त भएकोमा लेखापरीक्षण पालिकाले रु.१८५०९०३४५ खर्च गरी रु.३४०५९४६५ बचत रहेको देखियो । बचत रकम मिति २०७८।०७।१० गते फिर्ता गरेको छ । बचत रकम तोकीएको समभित्र फिर्ता गर्नुपर्दछ ।

शिर्षक	निकास प्राप्त	खर्च	बचत
नेपाल सरकार शशर्त अनुदान	१९९६८७८१०	१६८१११८००	३१५७६०१०
प्रदेश सरकार शशर्त	१५८८२०००	१३५०३५४५	२३७८४५५
सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम	३५०००००	३३९५०००	१०५०००
जम्मा	२१९०६९८१०	१८५०१०३४५	३४०५९४६५

८	<p>आन्तरिक लेखापरीक्षण</p> <p>स्थानीय तह संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७७ (२) मा स्थानीय तहले आर्थिक कारोबारको नियमितता, मितव्ययिता, कार्यक्षता र प्रभावकारीताको आधारमा प्रत्येक चौमासिक समाप्त भएको एक महिना भित्र आन्तरिक लेखापरीक्षण गराउनु पर्ने उल्लेख छ । तर पालिका यस वर्षको खर्च तथा आम्दानीका कारोबार तथा कोषहरुको आन्तरिक लेखापरीक्षण भएको पाईएन । तसर्थ कानुनमा तोकिए बमोजिम सम्पूर्ण आर्थिक कारोबारको आन्तरिक लेखापरीक्षण गराई आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाउने तर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।</p>
९	<p>आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली:</p> <p>स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ७८ वमोजिम आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरि लागु गर्नुपर्नेमा लागु गरेको पाईएन। यस सम्बन्धमा देखिएका अन्य व्यहोराहरु तपशिल वमोजिम रहेका छन ।</p> <ul style="list-style-type: none"> • स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ अनुसार आफ्नो क्षेत्रभित्रको आधारभुत तथ्यांक संकलन, अभिलेखांकन र व्यवस्थापन गर्नुपर्ने सो गरेको पाईएन । • पालिकाले २०७७।७८ को अवधिमा भएको आफ्नो आर्थिक कारोबारको अनुसुची २११ वमोजिम ढाँचामा वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरेको पाईएन । • राजस्व संकलन सम्बन्धमा सुचना प्रबिधिको प्रयोग गरी सबै कारोबार बैकिङ्ग प्रणाली मार्फत गर्ने गरेको देखिएन । • अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १७ वमोजिम मध्यकालीन खर्च संरचना तयार गर्नुपर्नेमा पालिकाले सो बमोजिम मध्यकालीन खर्चको संरचना तयार गरेको पाईएन । • स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ मा गाउपालिका तथा नगरपालिकाले आफ्नो अधिकारक्षेत्रभित्रका विषयमा स्थानीयस्तरको विकासका लागि आवधिक, वार्षिक, रणनीतिगत विषय क्षेत्रगत मध्यकालीन तथा दीर्घकालीन विकास योजना तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको पाईएन । • स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्रमा कार्यान्वयन हुने आयोजनाको बिश्लेषण गरी सम्भाव्य आयोजनाको बैंक खडा गरेको देखिएन ।

- पालिकाले कार्यक्रमगत तथा योजनागत खाता राखेको पाईएन ।
- सार्वजनिक खरिद नियमावली, 2064 को नियम 7 र 8 मा खरिदको गुरुयोजना र वार्षिक खरिद योजना तयार गर्नुपर्नेमा तयार गरेको पाईएन।
- पालिकाबाट यस वर्ष संचालित कार्यक्रम तथा योजनाको कार्यान्वयन र सेवा प्रवाह समेतको वार्षिक कार्यक्रम अनुसारको कार्यक्रम गत तथा एकीकृत प्रगति तयार गरेको पाईएन।
- योजनाहरूको कन्टिन्जेन्सी खाता राखेको पाईएन।
- स्थानीय तहले निर्माण व्यवसायी तथा उपभोक्ता समिति मार्फत कार्य गराएकोमा निर्माण कार्यमा प्रयोग हुने सामानको गुणस्तर परीक्षण गरेको पाईएन ।
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, 2074 को दफा 74(2) अनुसार सार्वजनिक खरिद नियमावली बनाई लागु गर्न सक्ने व्यवस्था भएकोमा सार्वजनिक खरिद नियमावली बनाएको पाईएन ।
- सार्वजनिक खरिद नियमावली, 2064 को नियम 97 अनुसार यस वर्ष कार्यसम्पन्न भएका आयोजना तथा कार्यक्रमहरू उपभोक्ता समितिलाई हस्तान्तरण गर्नुपर्नेमा गरेको पाईएन ।
- संस्था दर्ता ऐन, २०३४ दफा ३ पालिकाबाट संचालन भएका विभिन्न योजना निर्माण कार्य गर्न सम्झौता गठन गरेका उपभोक्ता समिति ऐनको उक्त व्यवस्था अनुसार मान्यता प्राप्त हुने गरी दर्ता गरेको पाईएन ।
- पालिकाले आयोजना/कार्यक्रम छनौट गर्दा उपभोक्ता समितिको तर्फबाट नगद लागत सहभागिता जुट्ने आयोजनालाई प्राथमिकता दिनुपर्ने,मा सो नगरेको र लागत सहभागिता सहितका लागत अनुमान तयार गरेको देखिएन ।
- सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४, को नियम ९७ अनुसार उपभोक्ता समिति तथा लाभग्राही समुदायबाट भएको कार्यको भुक्तानी समुदायको बैंक खातामा जम्मा हुने गरी दिनुपर्नेमा कतिपय योजनामा उपभोक्ता समितिको अध्यक्षको नामा चेक जारी गरेको पाईयो ।
- सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ९७ मा उपभोक्ता समिति तथा लाभग्राही समुदायलाई हस्तान्तरण नहुने कार्यालय भवन मर्मत लगायतका सरकारी संरचना उपभोक्ता समितिबाट गराएको पाईयो।
- दिगो बिकास योजना (२०१५-३०) लाई कार्यान्वयन गर्ने सन्दर्भमा लक्ष्यलाई आन्तरिकीकरण गर्ने र मध्यकालिन लक्ष्यहरू तोकिकि मुल्याङ्कन गर्ने कार्य भएको देखिएन ।
- स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ६५, ६६ र ६७ मा क्रमशः स्थानीय राजश्व परामर्श समिति, स्रोत अनुमान र बजेट सीमा निर्धारण समिति र बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति रहने व्यवस्था गरेकोमा पालिकाले उक्त समिति गठन गरेको पाईएन ।
- पालिकाले जिन्सी सामानको एकीकृत विवरण तथा सहायक जिन्सी खाता अध्यावधिक नगरी वडा कार्यालय तथा विभिन्न संघ संस्थालाई वितरण गरेको पाईयो ।
- वडा कार्यालयमा रहेका जिन्सी सामान सहितको अभिलेख देखिने गरी पालिकाको मूल जिन्सी खाता अध्यावधिक गरेको पाईएन ।
- जिन्सी निरिक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भए अनुसार विभिन्न मालसामान मर्मत तथा लिलाम गर्नु पर्नेमा गरेको पाईएन ।
- मुख्य अभिवृद्धि कर नियमावली, २०५३ को नियम ६क मा ठेक्का सम्झौता र कर भुक्तानीको जानाकारी सम्वन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालयलाई नदिई आर्थिक वर्षको अन्तमा मात्र दिएको तथा इ टीडिएस नगरेको पाईयो।

- कुनै रकमको भुक्तानी दिँदा रित पुगेको वा नपुगेको जाँच गरी रसिद विल भर्पाइहरूमा सिलसिलेवार नम्बर सहितको तेरिज बनाई कार्यालय प्रमुख तथा निजले तोकेको कर्मचारीबाट प्रमाणीत तथा भुक्तानी भएको छाप लगाउने गरेको पाईएन ।
- कतिपय गोश्वरा भौचर लगायतका कागजातहरू कार्यालय प्रमुखबाट प्रमाणीत भएको पाईएन् ।
- सञ्चालित योजनाको सूचना पाटीमा आय-व्यय, अपेक्षित र वास्तविक लाभका साथै उपभोक्ताको योगदान र कार्यसम्पादन लगायतका विषयमा स्पष्ट गरी सरोकारवाला सहितको सार्वजनिक सुनुवाई र सार्वजनिक परीक्षणलाई अनिवार्य गर्नु गराउनु पर्नेमा अधिकांशतः पालना भएको पाईएन ।
- उपभोक्ता समितिले खर्च विवरण सार्वजनिक गर्ने तथा सोको विवरण खुलाई माईनुट गर्न गरेको पाईएन ।
- योजना अनुगमन समितिले अनुगमन फारमा उल्लेख भएका विवरणहरू भर्ने तथा भुक्तानीका लागि सिफारिस गर्दा विवरण भर्ने र अवस्था खुलाउने गरेको पाईए ।
- वातावरणको संरक्षणको एकिकृत दिर्घकालीन योजना तयार गरेको पाईएन ।
- शहरीकरण भैरहेका स्थानलाई मध्यनजर राख्दै फोहोरमैला ब्यबस्थापन स्थल पहिचान एवं कार्ययोजना तयार गरेको पाईएन ।
- सुशासन व्यवस्थापन तथा सञ्चालन नियमावली, २०६५ को अनुसार नागरिक वडापत्रमा उल्लेखित सेवाहरूको कार्यान्वयन स्थिती अनुगमन गर्न अनुगमन संयन्त्र तय गरेको पाईएन ।
- निजामती सेवा ऐन, २०४९ वमोजिम कर्मचारीहरूको कार्य विवरण बनाई लागु गरेको पाईएन ।
- निजामती सेवा ऐन, २०४९ को दफा ७ख२ वमोजिम तलवि प्रतिवेदन पारित गराएर मात्र तलव भत्ता भुक्तानी गर्नुपर्नेमा कार्यालयले तलवी प्रतिवेदन पारित नगरी वर्षभरीमा रु. ९४३५३२७ खर्च लेखेको पाईयो ।
- संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको २०७३।१२।२५ को परिपत्र अनुसार यस पालिकामा समाहित भएका साविकका गाँउ विकास समितिको नाममा रहेका पेशकी तथा वेरुजुको लगत तयार गरेको पाईएन । तसर्थ पालिकाले आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई तोकिए बमोजिम प्रभावकारी र विश्वशनीय बनाइ सेवा प्रवाह सुदृढ बनाउने तर्फ ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।

१०

अफलाईन भौचर

नेपालसरकाले स्थानीत तहको संचितकोष व्यवस्थापन तथा खर्च लेखांकनका लागि अनिवार्य रुपमा सुत्रको प्रयोग गर्नेपर्ने तथा सूत्रभन्दा बाहिरबाट खर्च लेखांकन गर्न नहुने भनी परिपत्र जारी गरेको छ । तर पालिकाले देहायका कारोबारहरू सुत्रमा अनलाई लेखांकन नगरी म्यानुअल बिधिबाट गोश्वरा भोचर उठाई चेक जारी गरी खर्च गरेको पाईयो । जसकाकारण पालिकाको यथार्थ खर्च तथा सुत्रबाट देखिएको खर्च रकम समेत फरक हुने तथा कारोबारको यथार्थतामा समेत एकिन गर्न सकिने अवस्था रहेने । तसर्थ पालिकाले तयार गरेको म्यानुअल बैंक नगदी किताबमा देखिएका सुत्रभन्दा बाहिरबाट खर्च लेखांकन गरीएका भौचरहरू देहायअनुसार रहेका छन् ।

भौ.नं	खर्च गरिएकन शिर्षक तथा व्यहोरा	भूक्तानि रु.
संघीय सरकार सशर्ततर्फ		
१०१०७८१३१३१	राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार कार्यक्रम अन्तरगत ४ वटा विद्यालयहरुलाई निकास	4400000
कन्टिनेन्सीर्ष		
११०७८१३१२२	सुचना प्रकाशन खर्च	473072
२१०७८१०३१३१	विविध खर्च	260000
३१०७८१०३१३१	विविध खर्च	300000
९१०७८१०३१३१	हेलीफोनको अन्तरक्रिया कार्यक्रम खर्च	275295
विविधतर्फ		
११०७७१०६१२९	पैरे खोला आर पहिरो रोकथाम उपभोक्ता समिति	10330121

११	<p>न्यायीक समिति</p> <p>स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ४६ देखि ५३ सम्म अधिकार क्षेत्र तथा न्याय सम्पादन प्रक्रियाको व्यवस्था गरेको छ । समितिमा परेको उजुरीमध्ये मेलमिलाप प्रकृतिका आधारमा विवाद दर्ता भएको ३ महिनाभित्र टुङ्गो लगाउने व्यवस्था छ । तर लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त विवरण अनुसार गतबर्ष फछ्यौट वा कारबाही किनारा गरी टुङ्गो लगाउन बाकी १४ र यो बर्ष थप भएको २५ गरी कुल ३९ विवाद दर्ता भएकोमा ९ वटा मात्र फछ्यौट भई ३० वटा बाँकी देखिन्छ । न्याय सम्पादन प्रक्रियालाई ऐनले तोकेको म्यादभित्र फछ्यौट वा कारबाही किनारा गरी टुङ्गो लगाउनुपर्दछ ।</p>
१२	<p>ढुंगाको प्रयोग</p> <p>साथै स्थानीय स्तरमा उपलब्ध हुने ढुंगा लगायका निर्माण सामग्रीहरुको प्रयोग कलेक्सन गरी प्रयोग गर्दा कच्ची सडकमा २ किलोमिटर सम्म ढुवानी समेत प्रति घन मिटर रु.९९३।६० मात्र पर्ने देखिन्छ । पालिकाबाट संचालित योजनाहरुमा ढुंगाको प्रयोग हुने गरी निर्माण कार्य गर्दा प्रति घनमिटर रु.१३०० को दरले ढुंगा खरिद गर्ने गरी लागत अनुमान तयार गरी उपभोक्ता समितिसँग सम्झौता गरीएको छ । तर उपभोक्ता समितिले ढुंगा खरिद गरेको नदेखिएको तथा श्रेस्तामा संलग्न फोटो अनुसार उपभोक्ता समितिले सडक निर्माण स्थलको नजिक तथा सडकमा रहेको चट्टानहरु ब्रेकर लगाई फोरी सोही ढुंगा प्रयोग गरेको देखिन्छ । जसअनुसार उपभोक्ता समितिलाई ढुंगाको कार्यमा</p>

		प्रति घनमिटर रु. ३०६।४० का दरले बढी भुक्तानी भएको देखिन्छ । लेखापरीक्षणको लागि नमुना छनौट गरिएको भौचरहरूको परीक्षण गर्दा यस सम्बन्धमा देखिएका व्यहोराहरू निम्नानुसार रहेका छन् ।	
१२.१		गोभौ ४१ मिति २०७८।०३।२३ बाट थापागाँउ सदगाँउ चर्च मोड शंखरेश्वरी सडक स्तरोन्नती उपभोक्ता समितिबाट २४८।४३ घनमिटर सोलिङ्ग तथा ७० घनमिटर ग्याविन जालि भने समेत ३१८।४३ घनमिटर ढुंगाको कार्य गरेको देखिन्छ । तर सडक सोलिङ्ग, ग्याविन लगायतको कार्य आवश्यक पर्ने ढुंगा खरिद गरेको देखिएन । साथै श्रेस्तामा संलग्न फोटो अनुसार उपभोक्ता समितिले सडक निर्माण स्थालको नजिक तथा सडकमा रहेको चट्टानहरू ब्रेकर (उपभोक्ता समितिले पेश गरेको विल अनुसार तामे शैलुङ्ग विल्डर्सको ब्रेकर प्रयोग गरेको कर विजक रहेकोले) लगाई फोरी सोही ढुंगा प्रयोग गरेको देखिन्छ । जसअनुसार उपभोक्ता समितिलाई ढुंगाको कार्यमा प्रति घनमिटर रु.३०६।४० का दरले ३१८।४३ घनमिटरमा रु.९७५६६।९५ बढी भुक्तानी भएको देखिन्छ । तसर्थ ढुंगाको कलेक्सन गरी कार्य गरेको अवस्थामा समेत खरिद गरेको दरमा भुक्तानी भएकोले बढी भुक्तानी भएको रकम उपभोक्ता समितिबाट असूल हुनुपर्ने देखिएको रु	९७,५६७
१२.२		गो भौ ५६ मिति २०७८।०३।२३ बाट जगमाने खपिङ्ग थापागाउँ सडक स्तरउन्नती उपभोक्ता समितिबाट ३१५ घनमिटर ढुंगा सोलिङ्गको कार्य गरेको देखिन्छ । तर सडक सोलिङ्ग कार्यको आवश्यक पर्ने ढुंगा खरिद गरेको देखिएन । साथै श्रेस्तामा संलग्न फोटो अनुसार उपभोक्ता समितिले सडक निर्माण स्थालको नजिक तथा सडकमा रहेको चट्टानहरू ब्रेकर (उपभोक्ता समितिले पेश गरेको विल अनुसार तामे शैलुङ्ग विल्डर्सको ब्रेकर प्रयोग गरेको कर विजक रहेकोले) लगाई फोरी सोही ढुंगा प्रयोग गरेको देखिन्छ । जसअनुसार उपभोक्ता समितिलाई ढुंगाको कार्यमा प्रति घनमिटर रु.३०६।४० का दरले ३१५ घनमिटरमा रु.९६,५१६ बढी भुक्तानी भएको देखिन्छ । तसर्थ ढुंगाको कलेक्सन गरी कार्य गरेको अवस्थामा समेत खरिद गरेको दरमा भुक्तानी भएकोले बढी भुक्तानी भएको रकम उपभोक्ता समितिबाट असूल हुनुपर्ने देखिएको रु	९६,५१६
१२.३		गो भौ १६ मिति २०७८।०३।२२ बाट छिरुवा निगाले मूलखर्क सडक निर्माण उपभोक्ता समितिबाट ७०३.१३ घनमिटर सोलिङ्ग तथा १२४ घनमिटर ग्याविन जालि भने समेत ८२७।१३ घनमिटर ढुंगाको कार्य गरेको देखिन्छ । तर सडक सोलिङ्ग, ग्याविन लगायतको कार्य आवश्यक पर्ने ढुंगा खरिद गरेको देखिएन । साथै श्रेस्तामा संलग्न फोटो अनुसार उपभोक्ता समितिले सडक निर्माण स्थलको नजिक तथा सडकमा रहेको चट्टानहरू ब्रेकर (उपभोक्ता समितिले पेश गरेको विल अनुसार ६० घण्टा तामे शैलुङ्ग विल्डर्सको ब्रेकर प्रयोग गरेको कर विजक रहेकोले) लगाई फोरी सोही ढुंगा प्रयोग गरेको देखिन्छ । जसअनुसार उपभोक्ता समितिलाई ढुंगाको कार्यमा प्रति घनमिटर रु.३०६।४० का दरले ८२७।१३ घनमिटरमा रु.२५३४३२।६३ बढी भुक्तानी भएको देखिन्छ । तसर्थ ढुंगाको कलेक्सन गरी	२५३,४३३

		कार्य गरेको अवस्थामा समेत खरिद गरेको दरमा भुक्तानी भएकोले बढी भुक्तानी भएको रकम उपभोक्ता समितिबाट असूल हुनुपर्ने देखिएको रु	
१२.४		गो भौ ४५ मिति २०७८।०३।२३ बाट कोटगाँउ कलेरी फोकुवेसी सडक सोलिङ्ग उपभोक्ता समितिबाट २६७ घनमिटर ढुंगा सोलिङ्गको कार्य गरेको देखिन्छ । तर सडक सोलिङ्गका आवश्यक पर्ने ढुंगा खरिद गरेको देखिएन । साथै श्रेस्तामा संलग्न फोटो अनुसार उपभोक्ता समितिले सडक निर्माण स्थलको नजिक तथा सडकमा रहेको ढुंगाहरु ट्याक्टरबाट ढुवानी गरेको र ब्रेकर प्रयोग भएको फोटो संलग्न रहेको छ । जसअनुसार उपभोक्ता समितिलाई ढुंगाको कार्यमा प्रति घनमिटर रु.३०६।४० का दरले २६७ घनमिटरमा रु.८१८०८।८० बढी भुक्तानी भएको देखिन्छ । तसर्थ ढुंगाको कलेक्सन गरी कार्य गरेको अवस्थामा समेत खरिद गरेको दरमा भुक्तानी भएकोले बढी भुक्तानी भएको रकम उपभोक्ता समितिबाट असूल हुनुपर्ने देखिएको रु	८१,८०९
१२.५		गो भौ ६७ मिति २०७८।०३।२३ बाट प्रगति चौर वेलोरी ढाँडे सडक मर्मत उपभोक्ता समितिबाट ४००।०८ घनमिटर ढुंगा सोलिङ्गको कार्य गरेको देखिन्छ । तर सडक सोलिङ्ग कार्यको आवश्यक पर्ने ढुंगा खरिद गरेको देखिएन । साथै श्रेस्तामा संलग्न फोटो अनुसार उपभोक्ता समितिले सडक निर्माण स्थलको नजिक तथा सडकमा रहेको चट्टानहरु ब्रेकर लगाई फोरी सोही ढुंगा प्रयोग गरेको देखिन्छ । जसअनुसार उपभोक्ता समितिलाई ढुंगाको कार्यमा प्रति घनमिटर रु.३०६।४० का दरले ४००।०८ घनमिटरमा रु.१२२५८४।५१ बढी भुक्तानी भएको देखिन्छ । तसर्थ ढुंगाको कलेक्सन गरी कार्य गरेको अवस्थामा समेत खरिद गरेको दरमा भुक्तानी भएकोले बढी भुक्तानी भएको रकम उपभोक्ता समितिबाट असूल हुनुपर्ने देखिएको रु	१२२,५८५
१३		<p>गत आ व को भुक्तानी –</p> <p>पालिकाले सैपु चण्डीस्थान दुरागाउँ सावा सडक निर्माण कार्यको लागि रु.५३७६६८४।५९ को लागत अनुमान तयार गरी मिति २०७७।०३।२० भित्र सम्पन्न गर्ने गरी पालिका र उपभोक्ता समिति बीच मिति २०७७।०२।१४ मा सम्झौता भएकोमा यस सम्बन्धमा देखिएको व्यहोरा हरू निम्नानुसार रहेका छन्</p> <p>आर्थिक वर्ष २०७६।७७ भित्र सम्पन्न गर्ने गरी उपभोक्ता समितिसँग सम्झौता भएको योजना प्रदेश पूर्वाधार विकास कार्यक्रम (सञ्चालन कार्यविधि) नियमावली, २०७६ को बुदा नं. ११(३) अनुसार पचास लाख भन्दा बढीको योजना उपभोक्ता समितिबाट गराउने नपाउने जानकारीमा आए अनुसार उक्त कार्य नगर्न पालिकाबाट भएको निर्देशन अनुसार उक्त कार्य रोकीएको व्यहोरा लेखापरीक्षणको क्रममा जानकारी प्राप्त भएको छ । तर आर्थिक वर्ष २०७७।७८ मा पालिकासँगको सम्झौता तथा पालिकाको कार्यदिशा वेगर साविककै सम्झौता अनुसार अर्थात् आर्थिक वर्ष २०७६।७७ को सम्झौता अनुसार नै कार्य अधि बढाई भुक्तानीका लागि माग गरेको देखिन्छ । भुक्तानीका लागि पेश गरेको कागजातहरुमा पालिकाको कार्यआदेश वेगर उपभोक्ता समितिबाट भएको कार्यको जिल्ला समन्वय समितिबाट भएको अनुगमन तथा प्रदेश माननीय श्री शान्ती प्रसाद पौडेलले भुक्तानी प्रकृया अगाडी बढाउनु भनी गरेको पत्रचार अनुसार पालिकाले सोही व्यहोरा उल्लेख गरी भुक्तानी दिएको देखिन्छ । यस विषयमा छलफल गर्दा पालिकाको</p>	

		कार्यदिश वेगर प्रदेश कानून प्रतिकुल हुने गरी माथिल्लो निकायबाट निर्देशन भए अनुसार भुक्तानी भएको व्यहोरा जानकारीमा आएको छ । तसर्थ नियमावली तथा निर्देशिकाको व्यवस्था विपरित हुने गरी भुक्तानीका लागि निर्देशन दिनु उचित देखिएन । यस्ता कार्यमा नियन्त्रण हुनुपर्दछ ।	
१३.१		कार्यविधि विपरित कार्य – प्रदेश पूर्वाधार विकास कार्यक्रम (सञ्चालन कार्यविधि) नियमावली, २०७६ को बुदा नं. ११(३) मा पचास लाख भन्दा बढी लागत अनुमान भएको योजनाहरू बोलपत्रको माध्यमबाट ठेक्का मार्फत संचालन गर्नुपर्ने तथा लागत अनुमान टुक्राउन नपाईने उल्लेख छ । तर पालिकाले रु.५३,७६,६८४।५९ लागत अनुमान भएको सैंपु चण्डीस्थान दुरागाउँ सावा सडक निर्माण उपभोक्ता समितिबाट गराई रु.४६,३०,५४७ भुक्तानी दिएको देखिएकोले कार्यविधिको पालना गरेको देखिएन ।	
१३.२		सब कन्ट्र्याक्टबाट कार्य: सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ९७ मा उपभोक्ता समितिबाट मालसामान खरिद सम्बन्धी कार्य गराउन नपाईने र उपभोक्ता समितिले पाएको कार्य समिति आफैले सम्पादन गर्नुपर्ने तथा उपभोक्ता समितिले सबकन्ट्र्याक्टबाट गराउन नपाउने उल्लेख छ । साथै उपभोक्ता समितिले पाएको कार्य सबकन्ट्र्याक्टबाट गराएको पाईएमा उपभोक्ता समितिसँग भएको सम्झौता रद्द गर्नुपर्ने व्यवस्थासमेत गरेको छ । पालिकाले सैंपु चण्डीस्थान दुरागाउँ सावा सडक निर्माण कार्यको लागि रु.५३,७६,६८४।५९ को लागत अनुमान तयार गरी २०७७।०२।१४ मा उपभोक्ता समितिसँग सम्झौता गरेको छ । उपभोक्ता समितिले पिपुल्स निर्माण सेवाको एक्साभेटर प्रयोग गरी रु.२३०५५४८।०२ र सोही निर्माण सेवाबाट ग्याविन जालि खरिद गरेको भनी रु.४३८९०५।५६ कर विजक कार्यालयमा पेस गरेको पाईयो । निर्माण कार्यको लागि दर्ता भएको संस्थाबाट सामग्री खरिद गरेको कर विजक पेश गरेको र सोही निर्माण सेवाको एक्साभेटर पनि प्रयोग गरेको देखिएकोले उक्त कार्य सब कन्ट्र्याक्टबाट गराएको होईन भन्न सकिने अवस्था रहेन। तसर्थ नियमावलीको व्यवस्था अनुसार उपभोक्ता समितिले आफुले पाएको कार्य सबकन्ट्र्याक्टबाट गराउन नसक्ने देखिएकोले पालिकाले यस समबन्धमा आवश्यक छानविन गरी बढी व्ययभार परेको रकम यकिन गरी असूल गर्नुपर्ने देखिएको रु	४,६३०,५४७
१४		निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान: कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिकाका अनुसार IEMIS Update को आधारमा विद्यार्थी संख्याको आधारमा ७५ प्रतिशत विद्यार्थीलार्ई पाठ्यपुस्तक अनुदान रकम निकासा गर्ने र विद्यालयको माग र पाठ्यपुस्तक खरिद विलका आधारमा थप २५ प्रतिशत अनुदान रकम निकासा गर्ने व्यवस्था भएकोमा देहायको व्यहोरा देखिन्छ:	
१४.१		कोभिडका कारण पाठ्यपुस्तक सहज उपलब्ध गराउन शिक्षा मानव स्रोत विकास केन्द्रले शतप्रतिशत रकम निकासा दिन पत्राचार गरेकाले सम्पूर्ण विद्यालयलाई शतप्रतिशत रकम +२ को अनुदान समेत रु.३१०७०१२।७२ निकासा गरेको देखियो।	
१४.२		नमूनाको रुपमा केही विद्यालयको परीक्षण गर्दा बुद्ध जनप्रिय मा. वि. लाई पाठ्यपुस्तकका लागि रु.१८७५९८ निकासा भएकोमा	९,७६७

		रु. १७७८३१ को पाठ्यपुस्तक खरिद विल पेश गरेकाले वढी निकासारकम असुल गर्नुपर्ने रु.																																		
१४.३		सम्पूर्ण विद्यालयले आफूले खरिद गरेको पाठ्यपुस्तकको खरिद तथा वितरणको विवरण पालिकालाई पठाउनुपर्नेमा नपठाएको र IEMIS Update भन्दा थप घट विद्यार्थी विवरण विद्यालयले देखाएकाले विद्यार्थी संख्या एकीन गरी पाठ्यपुस्तक खरिद र वितरण भएको संख्याको आधारमा बढी निकासार भएको रकम एकीन गरी फिर्ता गर्नुपर्छ ।																																		
१५		शिक्षक नभएका विद्यालयलाई अनुदान:																																		
१५.१		पालकाले देहायका विद्यालयलाई सामाजिक तथा लेखापरीक्षण, विद्यालय व्यवस्थापन तथा विद्यालय सुधार योजना अनुदान दिई रु.७१०००/- खर्च लेखेको देखियो। विद्यालयको दरबन्दी विवरणमा शिक्षकको दरबन्दी नरहेको देखियो । यस्ता विद्यालयलाई मर्ज गरी व्यवस्थापन गर्नु पर्नेमा अनुदान दिनु उपयुक्त देखिएन।																																		
		<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">विद्यालयको नाम</th> <th rowspan="2">विवरण</th> <th colspan="3">अनुदानको किसिम</th> <th rowspan="2">जम्मा रकम</th> </tr> <tr> <th>व्यवस्थापन</th> <th>सामाजिक परीक्षण</th> <th>विद्यालय सुधार</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>श्री सहि सिजन चिन्तन आ वि</td> <td>शिक्षक नभएको</td> <td>२०००</td> <td></td> <td>१५०००</td> <td>१७०००</td> </tr> <tr> <td>श्री कालिका देवी आ वि</td> <td>शिक्षक नभएको</td> <td>२०००</td> <td>१००००</td> <td>१५०००</td> <td>२७०००</td> </tr> <tr> <td>श्री नव सिर्जना आ वि</td> <td>शिक्षक नभएको</td> <td>२०००</td> <td>१००००</td> <td>१५०००</td> <td>२७०००</td> </tr> <tr> <td>जम्मा</td> <td></td> <td>६०००</td> <td>२००००</td> <td>४५०००</td> <td>७१०००</td> </tr> </tbody> </table>	विद्यालयको नाम	विवरण	अनुदानको किसिम			जम्मा रकम	व्यवस्थापन	सामाजिक परीक्षण	विद्यालय सुधार	श्री सहि सिजन चिन्तन आ वि	शिक्षक नभएको	२०००		१५०००	१७०००	श्री कालिका देवी आ वि	शिक्षक नभएको	२०००	१००००	१५०००	२७०००	श्री नव सिर्जना आ वि	शिक्षक नभएको	२०००	१००००	१५०००	२७०००	जम्मा		६०००	२००००	४५०००	७१०००	
विद्यालयको नाम	विवरण	अनुदानको किसिम			जम्मा रकम																															
		व्यवस्थापन	सामाजिक परीक्षण	विद्यालय सुधार																																
श्री सहि सिजन चिन्तन आ वि	शिक्षक नभएको	२०००		१५०००	१७०००																															
श्री कालिका देवी आ वि	शिक्षक नभएको	२०००	१००००	१५०००	२७०००																															
श्री नव सिर्जना आ वि	शिक्षक नभएको	२०००	१००००	१५०००	२७०००																															
जम्मा		६०००	२००००	४५०००	७१०००																															
१५.२		साथै शुन्य स्थायी शिक्षक दरबन्दी भएका दुई मा वि लाई प्रदेश सरकारले मा वि को तलब स्केल बराबर प्रति विद्यालय रु.४६८००० अनुदान उपलब्ध गराएको छ । यस्ता दरबन्दी मिलान नभएका विद्यालयको दरबन्दी मिलान गर्नेतर्फ ध्यान दिनुपर्छ ।																																		
१६		औषधि खरिद:																																		

		पालिकाले यो वर्ष स्वास्थ्य शर्तबाट रु.९९९९९९ को औषधि सोझै खरिद गरेको छ । भने समानिकरण स्वास्थ्य चालु शिर्षकबाट भौचर नं १४, १६,२६ र २८ बाट रु.१९२२३९३ बराबर रकमको औषधी र भौचर नं ३,१० र १२ बाट रु.१५४३९३६ बराबर रकमको स्वास्थ्य सामग्री सोझै खरिद गरेको छ । यसरी पटक पटक विभिन्न सप्लायर्सबाट ठूलो परिमाणमा औषधी तथा स्वास्थ्य सामग्री सोझै खरिद गरेको नियम सम्मत देखिएन ।	
१६.१		औषधिको खर्च घटाउदा मागफारामको आधारमा घटाउनु पर्ने एकमुष्ट घटाउने गरेको ।	
१६.२		औषधिको जिन्सी कितावमा आम्वानी बाँध्दा खरिद गरेको र जिल्लाबाट हस्तान्तरण भई आएको खुल्ने गरी व्यवस्थित रुपमा आम्वानी बाँध्ने नगरेको,	
१६.३		पालिकाले औषधि आपूर्तिक फर्मबाट आपूर्ति हुने औषधि डब्लु.एच.ओ. सटिफाइड हुनुपर्ने तथा आपूर्ति हुने औषधिको उत्पादन मिति, ब्याच नं., म्याद समाप्त मिति तथा यो औषधि बिक्रिको लागि होइन लेखेको हुनुपर्ने उल्लेख छ । भौचरसँग सलँग फाँटवारी परीक्षण गर्दा उपर्युक्त प्रमाण समावेश भएको देखिएन । साथै आपूर्ति भएका औषधी एंवम सर्जिकल समान स्टोर दाखिला हुनु अघि स्पेशीफिकेशन अनुसार भए नभएको, औषधिको उत्पादन मिति, ब्याच नं र म्याद समाप्त मिति उल्लेख गरी सम्वन्धित विषय विज्ञवाट मुचुल्का उठाई राख्ने नगरेको कारण औषधिको गुणस्तर र म्याद सम्वन्धमा एकिन गर्न सकिएन । यस तर्फ पालिकाको ध्यान जानुपर्ने देखियो ।	
१६.४		तसर्थ औषधिको खरिद, आपूर्ति, दाखिला तथा खर्चको विवरण अद्यावधिक हुने गरी अभिलेख राख्ने, तोकिएको गुणस्तर अनुसारकै औषधि प्राप्त भएको नभएको एकीन गरी हस्तान्तरण तथा खरिद गरिएको औषधिको विवरण खुल्ने गरी अभिलेख राख्ने तथा आर्थिक वर्षको अन्त्यमा बांकी रहेको औषधिहरु जिम्मेवारी जिन्सी अभिलेख व्यवस्थित गर्नेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।	
१७		सामाजिक सुरक्षा: यस गाउँपालिकाले यो वर्ष सामाजिक सुरक्षा वापत रु ८४३८१४९५ खर्च गरेकोमा देखिएका व्यहोरा देहायबमोजिम छन् –	
१७.१		सामाजिक सुरक्षा नियमावली, २०७६ ले लाभग्राहीको नाम दर्ता र नवीकरण, लगत कट्टा तोकिएको मिति भित्रै परिचयपत्र अनिवार्य रुपमा नवीकरण गरी सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्नुपर्ने, प्रत्येक बर्ष लगत अद्यावधिक गरी लाभग्राहीको संख्या यकिन गर्नुपर्ने, भत्ता वितरण गर्दा बैंक मार्फत भत्ता वितरण गर्नुपर्ने, सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रुपमा सञ्चालन गर्न नियमित रुपमा अनुगमन गर्नुपर्ने, केन्द्रिकृत सूचना प्रणालीमा प्रविष्टी गरि अद्यावधिक गर्ने जिम्मेवारी सामाजिक सुरक्षाको अख्तियारी पाउने सम्वन्धित स्थानीय निकायको हुने व्यवस्था गरेको छ । पालिकामा सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण व्यवस्थित बनाउन घटना दर्ता तथा सामाजिक	

		सुरक्षा भत्ता व्यवस्थापन प्रणाली MIS System लागु गरीएको छ। तर प्रणालीमा वितरणहरू शुद्ध र पुर्ण रूपमा प्रविष्टि नगरेको कारणले प्रणालीको माध्यमबाट निकालिएको भरपाईको वितरणमा पनि शुद्धता पाइएन । जसले गर्दा भत्ता वितरणमा दोहोरो, मृत्यु भएका व्यक्तिको पनि भरपाईमा नाम नहटाएको जस्तो समस्या देखिएको हुँदा अद्यावधिक विवरणको विश्वसनियता र लाभग्राहीको वास्तविकता प्रति आस्वस्त हुन सकिएन ।	
१७.२		वडा नं ७ को सामाजिक सुरक्षा वितरण भरपाई परिक्षण गर्दा वडा सचिव तृष्ण दुर्गा राईले प्रथम चौमासिक पेशकी रु ४७२३०७८ लिएको र वितरण भरपाई रु ४४६३८८८ को रहेको छ।फिर्ता गर्नुपर्ने रु २५९१९० रहेकोमा रु २५६४०३ मात्र फिर्ता गरेकोले बाकी रु २७८७ फिर्ता हुनुपर्ने त्यस्तै तेस्रो चौमासिकमा पनि रु २७१००० फिर्ता गर्नुपर्नेमा २५९००० मात्र फिर्ता गरेकाले बाकी रु १२००० असुल हुनुपर्ने रु	१४,७८७
१७.३		वडा नं ४ को वडा सचिव नमुना के.सि. ले तेस्रो चौमासिक सामाजिक सुरक्षा पेशकी लिएको देखिन्छ। लिएको पेशकीमध्ये तेस्रो चौमासिक सामाजिक सुरक्षा भत्ता पेशकी फछ्यौट गर्न बाकी देखिएको रु	३,६९९,०१९
१७.४		वडा नं २ को दलित उपभोक्ता समितिको नाममा रहेको पेशकी रु १५०००० फछ्यौट हुन बाकी रहेको छ।	१५०,०००
१७.५		कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालय रामेछापको प्रमाणित आर्थिक विवरण अनुसार सामाजिक सुरक्षामा रु.५१४९७९५४ मात्र प्राप्त भएकोमा पालिकाले रु.८४३८१४९५ खर्च गरेकोले निकास प्राप्त भन्दा रु.२७२७३७६३ बढी खर्च भएको छ । बढी खर्च भएको रकम पालिकाको समानीकरण अनुदान तथा आन्तरिक श्रोततर्फ खर्च बढी मौज्जात घटेको छ । उक्त रकम पालिकाले हिसाब यिकन गरी सोधभर्ना लिने पालिकाको भनाई रहेको छ । तसर्थ कार्यालयले समयमा निकास माग गरी खर्च गर्नेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।	
१८		बैठक भत्ता न्यायिक समितिका संयोजक तथा सदस्यहरूको बैठक भत्ता बागमती प्रदेश सरकारद्वारा प्रकाशित प्रदेश राजपत्रको अनुसुची १ग मा तोकिए बमोजिम हुनुपर्दछ । गाउँपालिका न्यायिक समिति संयोजकलाई प्रति बैठक रु १२०० का दरले बैठक भत्ता दिनुपर्ने व्यवस्था रहेको छ। पालिकाले गो भौ नं १५४ मिति ०७८।३।२० मा न्यायिक समिति संयोजक दिपशिखा न्यौपाने दाहाललाई १५ वटा बैठकको रु १५०० का दरले रु २२५०० भूक्तानि गरेको छ।बैठक भत्ता दर भन्दा बढी भूक्तानि भएको रकम असुल हुनुपर्ने रु	४,५००

१९		<p>स्वकीय सचिव र सल्लाहकार</p> <p>बागमती प्रदेश अन्तर्गत स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यहरुको सुविधा सम्बन्धी ऐन, २०७५(पहिलो संशोधन समेत) मा यस प्रदेशमा स्थानीय तहका प्रमुख तथा उप प्रमुखले स्वकीय सचिव।सल्लाहकार राख्न पाउने व्यवस्था गरेको छैन । त्यसैगरी स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ८३(८) मा तोकीएको भन्दा फरक पदमा कर्मचारी पदपूर्ती गर्न नहुने उल्लेख छ । यस गाउँपालिकाले प्रमुखको स्वकीय सचिवका रुपमा कार्यालय सहायकस्तरको तलब भत्ता भुक्तानी हुने गरी श्री सुजन खड्का लाई नियुक्त गरी मासिक रु. २६६१० का दरले भुक्तानी गरेको नियमित नदेखिएको रु.</p>	४०९,१५०
२०		<p>भ्रमण खर्च</p> <p>बागमती प्रदेश सरकारद्वारा प्रकाशित स्थानीय तहका पदाधिकारी र सदस्यले पाउने सुविधा सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको ऐन, २०७५ को दफा ७ को उपदफा ४ मा भ्रमण गर्दा अध्यक्षले ३ दिनसम्मको आफ्नो भ्रमण आदेश स्वयमले स्वीकृत गर्न सक्ने र सो भन्दा बढी दिनको भ्रमण आदेशको लागि कार्यपालिकाको बैठकबाट स्वीकृत वा अनुमोदन गर्नुपर्ने उल्लेख छ। भौ नं २९१ मिति ०७८।३।३१ बाट गाउँपालिका अध्यक्ष गोविन्द बहादुर खड्कालाई विभिन्न १२ वटा मितिमा काठमाडौं हेटौडा आदि स्थानमा भ्रमण गर्दा ३ दिन भन्दा बढी ७ दिनसम्म आफैले स्वीकृत गरेको भ्रमण आदेशका आधारमा रु १,३२,००० भ्रमण खर्च भूक्तानि दिएको छ।अतः नियममा भएको व्यवस्था अनुसार कार्यपालिकाबाट भ्रमण अनुमोदन भएको प्रमाण पेश हुनुपर्ने रु</p>	१३२,०००
२१		<p>नियम बिपरित थप सुविधा :</p> <p>पदाधिकारी तथा कर्मचारीले पारिवारिक सरुवा भ्रमणमा बाहेक दैनिक भ्रमणमा जादा कार्यालयको साधन प्रयोग गरेको समयमा भ्रमण खर्च र फुटकर खर्च पाउने व्यवस्था देखिदैन। पालिका अध्यक्ष श्री गोविन्द बहादुर खड्का लाई गो भौ नं २९१ बाट भ्रमणमा जादा विभिन्न ६ मितिमा रु २००० का दरले फुटकर खर्च भूक्तानि भएको पाईयो। यसरी नियम अनुसार दिन मिल्नेभन्दा बढी भूक्तानि दिएको रकम असुल हुनुपर्ने देखिएको रु....</p>	१२,०००
२२		<p>भ्रमण खर्च</p> <p>बागमती प्रदेश सरकारद्वारा प्रकाशित स्थानीय तहका पदाधिकारी र सदस्यले पाउने सुविधा सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको ऐन, २०७५ को दफा ७ को उपदफा ४ मा भ्रमण गर्दा २ दिन सम्मको भ्रमण आदेश अध्यक्षलाई जानकारी गराई स्वयम् ले स्वीकृत गर्न सक्ने र सो भन्दा बढी दिनको भ्रमण आदेशको लागि कार्यपालिकाको बैठकबाट स्वीकृत वा अनुमोदन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। भौ नं ११४ मिति ०७७।१२।१३ बाट गाउँपालिका उपाध्यक्ष श्री दिपशिखा न्यौपाने दाहालले विभिन्न मितिमा काठमाडौं हेटौडा आदि स्थानमा भ्रमण गर्दा २ दिन भन्दा बढी ७ दिनसम्म आफैले स्वीकृत गरेको भ्रमण आदेशका आधारमा रु ५२००० भूक्तानि भएको छ। अतः नियममा भएको व्यवस्था अनुसार कार्यपालिकाबाट भ्रमण अनुमोदन भएको प्रमाण पेश हुनुपर्ने रु</p>	५२,०००
२३		<p>सुविधा रकम भुक्तानी :</p> <p>जिल्ला अदालत काठमाडौंले २०७८ बैशाख १० गते उपाध्यक्ष श्री दिपशिखा न्यौपाने र वडा अध्यक्ष श्री सुभास बोहरालाई फौजदारी मुद्दामा कसुरदार ठहर गरी जेल सजाय तोकेको देखियो । गो भौ नं २४९ मिति ०७८।३।३१ बाट बैशाख जेठ र असारको मासिक सेवा सुविधावापत उपाध्यक्षलाई रु ९०,००० र वडा अध्यक्ष श्री</p>	१४७,०००

		सुभास बोहरालाई रु ५७,००० गरी जम्मा रु. १,४७,००० भूक्तानि दिएको देखियो। अदालतले कसुरदार ठहर गरी जेल सजाय तोकेको समयमा सेवा सुविधा भूक्तानि गर्न मिल्ने आधार पेश भएन ।अतः सो अवधिमा निजहरुलाई सुविधा रकम भुक्तानी दिन मिल्ने प्रमाण पेश हुनु पर्दछ रु....	
२४		<p>पदाधिकारी आवास व्यवस्थापन</p> <p>बागमती प्रदेश अन्तर्गत स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यले पाउने सुविधाका सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको ऐन, २०७५ (पहिलो संशोधन)को दफा ३ (क) (१) मा स्थानीय तहका पदाधिकारीहरुले अनूसूची १ मा उल्लेख भएको भन्दा बढी हुने गरी पादाधिकारी सुविधा दिन मिल्ने देखिदैन। तर पालिकाले उक्त ऐनमा उल्लेख भएको भन्दा बढी हुने गरी गाउपालिका अध्यक्षज्युको क्वाटर व्यवस्थापनको लागि भनी सोफा सेट दराज टी भी आदि किनेको छायाप्रति विलको आधारमा रु. ४,९८,३५२ भुक्तानी दिएको देखियो । खरिद गरेका उक्त सामान कार्यालयको जिन्सि खातामा दाखिला गरेको प्रमाण सम्लग्न नभएकोले दाखिला गरी सोको प्रमाण पेस गर्नु पर्दछ रु...</p>	४९८,३५२
२५		<p>अनुगमन :</p> <p>पालिकाको स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम अन्तर्गत विभिन्न वडामा बाब्रापालन कार्यक्रम, सीपमुलक कार्यक्रम लगायतका दलित लक्षित कार्यक्रम सञ्चलन गर्ने कार्यक्रम रहेकोमा उक्त कार्यक्रमबाट विभिन्न ४ वटा वडामा लक्षित वर्गलाई नगद वितरण गरी रु ७२०००० खर्च गरेको पाइयो । वितरण गरेको नगद सही रुपमा प्रयोग भयो वा भएन पालिकाले अनुगमन गरेको पाइएन जसले गर्दा कार्यक्रमको मर्म अनुसार कार्य भए नभएकोमा विस्वस्त हुन सकिएन। कार्यक्रमको अनुगमन गरी कार्यान्वयन भएको सुनिश्चित गर्नु पर्दछ ।</p>	
२६		<p>दोहोरो सुविधा:</p> <p>विभिन्न मिति र भौचरबाट देहायबमोजिमका कर्मचारी तथा पदाधिकारीहरु भ्रमणमा रहेको उल्लेख गरी दैनिक भत्ता तथा भ्रमण खर्च भुक्तानी दिएको देखिन्छ। सोही अवधिमा पालिकाको विभिन्न बैठकमा उपस्थिति भएको जनाइ बैठक भत्ता पनि भुक्तानी दिएको देखिन्छ। रात विताउने गरी भ्रमणमा गएको सुविधा लिएको सदस्य उक्त समयको बैठकमा उपस्थित हुने अवस्था नहुने भएकोले दोहोरो पारी भुक्तानी दिएको भत्ता रकम असुल हुनुपर्ने रु..</p>	१२३,६००

गो भौ नं	नाम	भ्रमण अवधि	बैठक समय	दोहोरो परेको रकम
२९१	गोविन्द बहादुर खड्का	७८।१।२० देखि २६	१।२३	१२०००
२९१	गोविन्द बहादुर खड्का	७८।३।६ देखि १२	३।६	१००००
१९५	दिपशिखा न्यौपाने	७८।८।२ देखि ८	८।७	१००००
२०३	पद्म बहादुर तामाङ्ग	२।२ देखि ८	२।३	९५००
२६८	बुद्ध बहादुर कामी	१।१९ देखि २५	१।२३	९५००
२६८	बुद्ध बहादुर कामी	३।६ देखि १२	३।१०	९५००
२७१	सोम बहादुर तामाङ्ग	२।२ देखि ८	२।३	७५००
२७१	सोम बहादुर तामाङ्ग	६।१५ देखि १९	६।१८	७५००
२८८	कमला दर्जी	३।६ देखि ३।१२	३।१०	७५००
२८८	सविता वि क	३।६ देखि ३।१२	३।१०	९५००
२९१	राजकुमारी बस्नेत	७८।१।२४ देखि ३०		९५००
२३०	अनिता कार्की थापा	७८।२।२ देखि २।८	२।३	७५००
२३०	अनिता कार्की थापा	७८।१।१९ देखि १।२५	१।२३	७५००
२६१	रजिना बुढाथोकी	७७।९।९ देखि ९।१२	९।१०	३९००
२६१	शुभास बोहोरा	७७।९।९ देखि ९।११	९।१०	२७००
जम्मा				१२३६००

२७		<p>कर कट्टी नभएको:</p> <p>आय कर ऐन, २०५८ को दफा ८८ अनुसार वासिन्दा व्यक्तिले नेपालमा श्रोत भएको सेवा शुल्क भुक्तानीमा १५ प्रतिशतका दरले करकट्टी गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ ।गो भौ न २७३ मिति: २०७८।०३।३१ बाट वडा नं ४ मा चित्रकला कार्यक्रम गरेबापत भत्ता भूक्तानि भएको छ। देहायबमोजिमका ब्यक्तिहरुलाई रु. ६०,०००/- भुक्तानी दिएकोमा ऐनको व्यवस्था अनुसार १५ प्रतिशतका दरले कर कट्टी गरेको नपाइएकोले देहायका व्यक्तिवाट असुल गरी आन्तरिक राजस्व खातामा दाखिला हुनुपर्ने रु.....</p> <table border="1" data-bbox="896 274 1507 692"> <thead> <tr> <th>गो भौ नं</th> <th>नाम</th> <th>भूक्तानि रकम</th> <th>कर कट्टि गर्नुपर्ने</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>२७३</td> <td>सन्दिप अर्याल</td> <td>१५०००</td> <td>२२५०</td> </tr> <tr> <td>२७३</td> <td>सन्तोस खत्री</td> <td>१५०००</td> <td>२२५०</td> </tr> <tr> <td>२७३</td> <td>मनु रानामगर</td> <td>१५०००</td> <td>२२५०</td> </tr> <tr> <td>जम्मा</td> <td></td> <td></td> <td>६७५०</td> </tr> </tbody> </table>	गो भौ नं	नाम	भूक्तानि रकम	कर कट्टि गर्नुपर्ने	२७३	सन्दिप अर्याल	१५०००	२२५०	२७३	सन्तोस खत्री	१५०००	२२५०	२७३	मनु रानामगर	१५०००	२२५०	जम्मा			६७५०	६,७५०
गो भौ नं	नाम	भूक्तानि रकम	कर कट्टि गर्नुपर्ने																				
२७३	सन्दिप अर्याल	१५०००	२२५०																				
२७३	सन्तोस खत्री	१५०००	२२५०																				
२७३	मनु रानामगर	१५०००	२२५०																				
जम्मा			६७५०																				
२८		<p>भाडा खर्च</p> <p>पालिकामा विभिन्न भौचर छनौट गरी परीक्षण गर्दा सवारी साधन तथा मेशीनरी औजार भाडा शीर्षकमा रु २३००००० र घरभाडा शीर्षकमा रु १९००००० खर्च लेखेको पाइयो।पालिकाले यस्ता खर्चमा कमी ल्याइ आन्तरिक नियन्त्रण गर्ने तर्फ ध्यान पुर्याउनु पर्दछ।</p>																					
२९		<p>सम्झौताभन्दा बढी भुक्तानी</p> <p>घर भाडा भूक्तानि गर्दा संझौता बमोजिम दिनु पर्दछ। पालिका र घरधनी कमला कुमारी खड्कासंग भएको घरभाडा सम्बन्धी सम्झौता अनुसार १४ वटा कोठाको प्रति कोठा रु ३००० का दरले मासिक ४२००० र एउटा हलको रु ६००० गरी जम्मा मासिक रु ४८००० को दरले बार्षिक जम्मा रु ५,७६,००० भूक्तानि दिनु पर्नेमा गो भौ नं ७१ बाट रु ३,५१,६०० र गो भौ नं १३९ बाट रु २,३०,६०० गरी जम्मा रु ५,८२,२०० भूक्तानि भएको छ। बढी भूक्तानि भएको रकम निजबाट असुल हुनुपर्ने रु</p>	६,२००																				
३०		<p>बढी भूक्तानि:</p> <p>आर्थिक कार्यविधि नियमावली २०६४ मा कुनै रकमको भूक्तानि दिँदा रीत पुगे नपुगेको जाँच गरी निकाशा तथा खर्च गर्नुपर्ने उल्लेख छ।पालिकाले गो भौ नं २७२ मिति ७८।३।३१ मा लिखु गा पा वडा नं ६ बस्ने हेमन्त प्रसाद अधिकारीको छोरीले युरीया मल खाई बिरामी परेकाले उपचारका लागि काठमाडौं जादा र फर्कदा लागेको खर्च रु १६००० सहयोग पाउँ भनी लेखेको निवेदन उपर गा पा अध्यक्षको आदेश अनुसार १६००० भूक्तानि दिनु भनेकोमा ४२००० भूक्तानि भएको छ।बढी भएको भूक्तानि असुल हुनुपर्दछ।</p>	२६,०००																				

३१		<p>कर्मचारी करार</p> <p>स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८३ मा स्थानीय तहले आफ्नो अधिकार क्षेत्र र कार्यबोझको विश्लेषण गरी संगठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षणको आधारमा स्थायी प्रकृतिको कामको लागि तथा सेवा करारबाट लिईने कर्मचारीको दरबन्दी प्रस्ताव गर्नुपर्ने र अस्थायी दरबन्दी सृजना गर्न नसकिने व्यवस्था छ । तर पालिकाले विभिन्न पदमा २५ जना कर्मचारीहरू करारमा राखी रु. ८८००००० खर्च लेखेको छ । त्यसैगरी सोही ऐनको २०७४ को दफा ८३(८) वमोजिम पालिकाले नगर प्रहरी, सवारी चालक, सयश, कार्यालय सहयोगी, प्लम्बर, इलेक्ट्रिसियन, चौकिदार, माली, बाँचे लगायतका पदमा मात्र करारबाट सेवा लिन सकिने व्यवस्था गरेको छ । स्थानीय तहले उल्लिखित पद वाहेकको विभिन्न पदमा १० जना व्यक्ति करारमा नियुक्ति गरी बर्षभरीमा रु. ४०,९१,५०० भुक्तानी गरेको नियमित देखिएन् । नियममा तोकीएको अनुसार मात्र करारमा कर्मचारी नियुक्त गर्नेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।</p>	
३२		<p>बढी ग्रेड</p> <p>पालिकाले गो भौ नं ३९ मिति ७७।११।१२ मा तारानाथ पौडेललाई नियमित रूपमा दिदै आएको ५ ग्रेड र पहिला छुट भएको ५ ग्रेड गरी जम्मा १० ग्रेडको दरले रु ८८७० भूक्तानि गर्नुपर्नेमा १५ ग्रेडको दरले रु १३३०५ भूक्तानि दिएकाले बढी भूक्तानि भएको रु. ४,४३५ र लले मगरलाई नियमित ४ ग्रेड र छुट ४ ग्रेड गरी जम्मा ८ ग्रेडको दरले हुने रु ७०८० भूक्तानि हुनु पर्नेमा १२ ग्रेडको दरले रु १०,६२० भूक्तानि भएकाले रु ३,५४८ बढी भूक्तानी भएको देखियो । बढी भूक्तानी दिएको रकम निजहरूबाट असुल हुनुपर्ने रु</p>	७,९८३
३३		<p>आधार वेगर खर्च :</p> <p>धोबी बजार खानेपानी उपभोक्ता समितिले संझौता बमोजिम दैनिक ३०० का दरले पारिश्रमिक दिनेगरी धन बहादुर तामाङ्ग र विष्णु खड्कालाई नियुक्ति गरी काम गर्दै रहेकोमा मिति ७७ साउन देखि ७८ असार मसान्त सम्म प्रति व्यक्ति मासिक रु ९००० का दरले १२ महिनाको पारिश्रमिक र चाडबाड खर्च समेत गरी जम्मा हुन जाने रकम रु २३४००० पालिकाले गो भौ नं ९६ बाट भूक्तानि गरेको पाइयो । पालिकाको सभाको समर्थन बेगर उपभोक्ता समितिसँग सम्झौता गरी उपभोक्ता समितिको दायित्व पालिकाले खर्च वेहोरेको कारण पालिकालाई थप व्यधार परेको छ । तसर्थ उक्त खर्च रकमलाई सभाको समर्थन गरी यस प्रकारको खर्च लेख्ने कार्यमा सुधार भएको प्रमाण पेश हुनुपर्ने देखिएको रु</p>	२३४,०००
३४		<p>एउटै मितिमा दोहोरो भूक्तानि:</p> <p>एक दिन एउटा भन्दा बढी दैनिक भ्रमण गरेर भत्ता लिन मिल्ने व्यवस्था रहेको छैन।लेखापाल बम बहादुर बि क ले विभिन्न मितिमा एकै समयमा दोहोरो दैनिक भ्रमण भत्ता लिएको पाइयो। दोहोरो भुक्तानी लिएको देहायअनुसारको भ्रमण खर्च तथा दैनिक भत्ता असुल हुनुपर्ने रु</p>	३६,८००

गो भौ नं मिति	विवरण	रकम	गो भौ नं मिति	विवरण	रकम
१५८।७८।३।२१	७७।६।१८ देखि २५ सम्म मंथली	८७००	१८।	७७।६।१८ देखि २५ सम्म मंथली	८७००
	७७।५।२५ देखि ३० सम्म मंथली	७५००		७७।५।२५ देखि ३१ सम्म मंथली	७५००
	७७।५।५ देखि ११ सम्म काठमाडौं	१०३००		७७।५।५ देखि ११ सम्म काठमाडौं	१०३००
	७७।४।१२ देखि १८ सम्म काठमाडौं	१०३००		७७।४।१२ देखि १७ सम्म काठमाडौं	१०३००
जम्मा					३६८००

३५

कोभिड जोखिम भत्ता:

कोरोना भाइरस (कोभिड-१९) को संक्रमणको उपचारमा संलग्न जनशक्तीको जोखिम भत्ता व्यवस्थापन आदेश, २०७७ को दफा ७३ बमोजिम कोभिड उपचार कार्यमा संलग्न जनशक्तीलाई नेपाल सरकारले तोकेको शुरु तलब स्केलको ५० प्रतिशत भत्ता उपलब्ध गराउने व्यवस्था रहेको छ । पालिकाले यस वर्ष पालिकामा कोरोनाको समयमा खटीएका कर्मचारीहरूलाई गो भौ नं १४९ मिति ०७८।३।१९ बाट चैत्र देखि असार महिना सम्मको कोरोना जोखिम भत्ता उपलब्ध गराएकोमा शुरु तलब स्केलको ५० प्रतिशत उपलब्ध गराउनुपर्नेमा ग्रेड रकम समेतको रकमको ५० प्रतिशत रकम उपलब्ध गराएको देखिएकाले देहायबमोजिमको कर्मचारीलाई बढी भुक्तानी भएको रकम असुल गर्नुपर्ने रु

१७,७४८

सि नं	कर्मचारीको नाम	भूक्तानि हुनुपर्ने	भूक्तानि भएको	बढी भूक्तानि
१	रामसिंह डडाल	७१९८०	७४३८०	२४००
२	रोशन बहादुर श्रेष्ठ	७१९८०	७४३८०	२४००
३	सन्देश घिमिरे	५६४००	५८२८०	१८८०
४	दिलिप कुमार यादव	५६४००	५८२८०	१८८०
५	तृष्णा दुर्गा राई	५६४००	५८२८०	१८८०
६	उमेश गुरुङ्ग	५६४००	५८२८०	१८८०
७	जय कृष्ण चौलागाई	५६४००	५८२८०	१८८०
८	नविन कुमार शाह	५६४००	५६४००	०
९	सन्तोष जि सि	५३२२०	५४९९४	१७७४
१०	नमुना के सी	५३२२०	५४९९४	१७७४
११	बसन्ता घर्ती	५३२२०	५३२२०	०
१२	सुस्मिता सुवेदी	५३२२०	५३२२०	०
१३	केशव सुनुवार	५३२२०	५३२२०	०
१४	सिर्जना श्रेष्ठ	५३२२०	५३२२०	०
१५	भोगेन्द्र यादव	५३२२०	५३२२०	०
जम्मा				१७७४८

३६		<p>बढी भूक्तानि: आर्थिक कार्यविधि नियमावली २०६४ मा कुनै रकमको भूक्तानि दिँदा रीत पुगे नपुगेको जाँच गरी निकाशा तथा खर्च गर्नुपर्ने उल्लेख छ।पालिकाले देहायका व्यक्तिलाई बढी भूक्तानि गरेको रकम असुल हुनुपर्ने रु</p> <table border="1" data-bbox="817 220 1585 391"> <thead> <tr> <th>गो भौ नं</th> <th>नाम</th> <th>भूक्तानि भएको</th> <th>भूक्तानि हुनुपर्ने</th> <th>बढी भूक्तानि</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>२६४</td> <td>मनप्रसाद पौडेल</td> <td>१२६००</td> <td>१०५००</td> <td>२१००</td> </tr> </tbody> </table>	गो भौ नं	नाम	भूक्तानि भएको	भूक्तानि हुनुपर्ने	बढी भूक्तानि	२६४	मनप्रसाद पौडेल	१२६००	१०५००	२१००	२,१००
गो भौ नं	नाम	भूक्तानि भएको	भूक्तानि हुनुपर्ने	बढी भूक्तानि									
२६४	मनप्रसाद पौडेल	१२६००	१०५००	२१००									
३७		<p>आर्थिक सहायता स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ मा स्थानीय तहको रकमबाट आर्थिक सहायता, चन्दा, पुरस्कार एवं संस्थागत अनुदान वितरण गर्न पाउने व्यवस्था रहेको देखिंदैन । यस स्थानीय तहले विभिन्न प्रयोजनको लागि यो वर्ष ३ व्यक्ति एवं संघ संस्थालाई रु. ६२००० आर्थिक सहायता वितरण गरेको पाइयो । यस्तो खर्च नियन्त्रण गर्नु पर्दछ ।</p>											
३८		<p>सोझै खरिद सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ८ बमोजिम प्रतिस्पर्धा सिमित नहुने गरी खरिद गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । त्यस्तै सार्वजनिक खरिद नियमावलीमा रु.५ लाखसम्मको खरिद कार्य सोझै गर्न सकिने, रु.५ लाखभन्दा माथि रु.२० लाखसम्म सिलबन्दी दरभाउपत्रबाट र सोभन्दा माथि बोलपत्रको माध्यमबाट खरिद गर्ने व्यवस्था छ । त्यस्तै सोभैm खरिद कार्य गर्दा एक आर्थिक वर्षमा सीमाभन्दा बढीको खरिद गर्न नहुने एवं एउटा आपूर्तिकर्तासंग एक पटकभन्दा बढी सोझै खरिद गर्न नहुने उल्लेख छ । पालिकाहरुले यो वर्ष देहाय अनुसारका रु २१५८७७५ का सामान सोझै खरिद गरेको छ । मिति २०७८ कार्तिकमा कार्यलय प्रमुख सरुवा भई गएको पश्चात कार्यलय संचालनका लागि सामग्री खरिद गरिएको तथा २०७८ जेष्ठमात्र कार्यलयका कर्मचारीलाई निमित्त तोकी आर्थिक जिम्मेवारी दिए पश्चात भुक्तानी तथा समय अधावका कारण पालिकाले ठेक्काको माध्यमबाट खरिद गर्न नसकेको पालिकाको भनाई रहेको छ । तसर्थ पालिकाले वस्तु वा सेवा खरिद गर्दा प्रतिस्पर्धात्मक विधिबाट गर्नुपर्दछ ।</p>											

गो भौ नं	मिति	विवरण	आपूर्तक	रकम
१४२	७८।३।१८	फर्निचर खरिद	आर डि ट्रेडर्स एण्ड सप्लायर्स	४३१२०८
१४५	७८।३।१८	फर्निचर खरिद	मिलिजुलि फर्निचर उद्योग	२५२२१६
१४७	७८।३।१८	कार्यालय सामाग्री खरिद	कुसल इन्टरप्राइजेज	४९४०१२
१५२	७८।३।२०	छपाई सामाग्री	थापा इन्टरप्राइजेज।दिक्षित स्टेशनरी।दिक्षा छापा	१८१८७३
१६५	७८।३।२१	छपाई सामाग्री	थापा इन्टरप्राइजेज।दिक्षित स्टेशनरी	१६९२७०
२०८	७८।३।२७	छपाई सामाग्री	ग्लोबल प्रिन्ट कनेक्सन प्रा लि	६३०२९६
जम्मा				२१५८७७५

३९		<p>तोक आदेश</p> <p>पालिकाले भुक्तानि गर्दा योजना भित्र रहेका कार्य सम्पन्न पश्चात भुक्तानि दिनु पर्नेमा गो भौ नं २९३ मिति ०७८।३।३१ बाट गाउँपालिका अध्यक्षको तोक आदेश बमोजिम संयम कन्स्ट्रक्सनलाई रु ५८९९२५ भूक्तानि भएको छ। उक्त योजनामा गाउँसभाबाट विनियोजन भएको नदेखिएको सभाको खर्च अनुमोदन पेश हुनुपर्ने रु</p>	५८९,९२५
४०		<p>आन्तरिक राजस्व अनुमान तथा असुली:</p> <p>यो वर्ष गाउँपालिकाले जम्मा रु. ५०,००,०००।- आन्तरिक आम्दानी गर्ने लक्ष्य राखेकोमा रु.२०३२२२५ आम्दानी गरेकोले लक्ष्यको तुलनामा रु.२९६७७७५ आम्दानी गरेको देखियो । गाउँपालिकाले आफ्नो आयको सबै स्रोतको सम्भावित परिमाण, सङ्ख्या, क्षेत्रफल यकिन गरी सभाले स्वीकृत गरेको दर अनुसार हुने आय यकिन नगरेकोले अनुमानित आय र वास्तविक असुली विच अन्तर रहेको छ । गाउँपालिका भित्र रहेका करदाताहरूको अभिलेख व्यवस्थित नरहेको एवं बुझाउन ल्याएको अवस्थामा मात्र कर एवं शुल्क बुझ्ने परिपाटी रहेकोले उल्लिखित असुली प्रभावकारी मात्र सक्ने अवस्था देखिएन । आफ्नो क्षेत्रभित्रका करदाताहरूको लगत (म.ले.प.फा. नं. ११२) र करदाताको गोस्वारा लगत फारम (म.ले.प.फा. नं. ११३), तयार गरी करयोग्य आय भएका सबैलाई करको दायारामा ल्याउनु पर्दछ ।</p>	
४१		<p>रसिद नियन्त्रण खाता</p>	

		<p>स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ अनुसार स्थानीय तहले आन्तरिक आम्दानी हुने रकमहरूको नगदी रसिद कट्टी गरी त्यसलाई दैनिक आम्दानी किताबमा प्रविष्टी गरी तोकिएको समयमा बैंक दाखिला गर्नुपर्छ । कार्यालयले राजश्व असूलीमा प्रयोग हुने रसिदहरू मध्ये गत विगतका कति रसिद बाँकी थिए, यस वर्ष के कति छपाई गरियो र यो वर्ष वडा कार्यालयहरू, दहत्तर बहत्तरको असुली लगायत गाउँपालिका कार्यालयले प्रयोग गर्ने गरी कति खर्च भयो, के कति आगामि बर्षको लागि जिम्मेवारी सारेको छ, सो खुल्ने गरी रसिद नियन्त्रण खाता राखेको पाइएन । रसिद नियन्त्रण खाताको व्यवस्थित अभिलेख नहुँदा आर्थिक वर्षभरी जारी गरीएका सबै नगदी रसिदबाट हुनुपर्ने आम्दानी प्राप्त भयो भएन एकिन हुन सकेन । कार्यालयले प्रयोग गर्ने रसिदको व्यवस्थित अभिलेख राखी सबै रसिदबाट उठेको रकम दाखिला भएको एकिन गर्नु पर्दछ ।</p>	
४२		<p>वडाबाट प्राप्त आम्दानी:</p> <p>पालिकाले वडाबाट प्राप्त हुनु पर्ने तथा भएको आम्दानीको अभिलेख व्यवस्थित गरी राखेको छैन। वडाहरूबाट संकलन गरेको राजस्व नियमित रूपमा बैंक दाखिला गरी नगदी रसिद सहित फिर्ता लिने गरेको छैन। वडाहरूलाई दिएको नगदी रसिद वर्षान्तमा फिर्ता गरी आय यकिन गरी दाखिला गरे नगरेको भिडान गरेको समेत देखिएन । पालिकाले वडाबाट प्राप्त राजस्व र पालिकामा संकलन भएको राजस्वको व्यवस्थित हिसाव तयार गरी नियमानुसार कर प्राप्त भएको र प्राप्त भएको कर समयमै पालिकामा दाखिला भएको सुनिश्चित गर्नु पर्दछ ।</p>	
४३		<p>राजश्वको अभिलेख :</p> <p>आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०५५ को परिच्छेद ४ को दफा १२ र १३ ले राजश्वको अभिलेख अध्यावधिक गरी सोको लेखापरीक्षण गराउने जिम्मेवारी कार्यालय प्रमुखको हुने व्यवस्था रहेको छ । गाउँपालिकाले यस वर्ष राजश्व आम्दानी तर्फ दैनिक राजश्व आम्दानी खाता (म.ले.प.फा.नं. १०२), प्राप्त सबै राजश्वको गोस्वारा भौचर (म.ले.प.फा. नं. १०३), राजस्व आम्दानीको शीर्षकगत खाता (म.ले.प.फा. नं. १०४), राजस्व आम्दानीको गोस्वारा खाता (म.ले.प.फा. नं. १०५), राजस्व आम्दानीको दैनिक नगद प्राप्त गोस्वारा खाता (म.ले.प.फा. नं. १०६), राजस्व आम्दानीको दैनिक बैङ्क भौचर प्राप्त गोस्वारा खाता (म.ले.प.फा. नं. १०७) राखेको देखिएन । नियमावलीको व्यवस्था अनुसार म.ले.प.फा. नं. हरू नराखेकोले राजश्वको लेखापरीक्षणबाट प्राप्त हुनुपर्ने सबै राजस्व प्राप्त गरेको र प्राप्त सबै राजस्व वैङ्क दाखिला गरेको एकिन गर्न सकिएन । आम्दानी जस्तो सम्बेदनशील विषयमा गम्भिर भई अनिवार्य रूपमा राखनुपर्ने खाताहरूको प्रयोग गरी आन्तरिक आयको लेखालाई व्यवस्थित बनाउनु पर्ने देखिन्छ ।</p>	
४४		<p>रसिद ठेलीको प्रयोग:</p> <p>गाउँपालिकाले छपाईबाट प्राप्त भएको आम्दानी गर्दा प्रयोग गरिने नगदी रसिद ठेली के कति वितरण भयो र वितरण भएका रसिदबाट प्राप्त आम्दानी समयमै दाखिला गरेको प्रमाणसमेत सम्लग्न गरी नगदी रसिद कार्यालयले फिर्ता लिनु पर्दछ। पालिका अन्तरगत वडाहरूले यो वर्षको कर सङ्कलन गर्न विगत वर्ष जारी गरेका रसिदसमेत प्रयोग गरेको देखियो। चालु वर्षको लागि वितरण गरेको रसिद बाहेक अन्य रसिदबाट समेत आम्दानी गर्दा रसिदको दुरुपयोग हुन सक्ने र संकलित आय संञ्चित कोष दाखिला नहुने जोखिम रहन्छ। तसर्थ रसिद नियन्त्रण खाता व्यवस्थित गरी चालु वर्ष जारी भएका रसिद मात्र प्रयोग गर्ने र वर्षान्तमा बाँकी रहेका रसिदहरू फिर्ता गरी पुन नयाँ रसिद जारी गर्ने व्यवस्था मिलाई सम्पुर्ण आम्दानी दाखिला भएको सुनिश्चित गर्ने तर्फ गाउँपालिकाको ध्यान जानु पर्दछ ।</p>	

नगदी रसिद प्राप्त नभएको:

गाउँपालिकाले वर्षान्तमा सवै रसिद प्राप्त गरी सम्पूर्ण आम्दानी दाखिला भएको सुनिश्चित गर्नु पर्दछ। यो वर्ष विभिन्न वडामा देहायअनुसार मालपोत रसिद ३४ ठेली र नगदी रसिद २९ ठेली निकासा दिएको देखिएकोमा १ ठेली बाहेक कुनैपनि वडाबाट रसिद फिर्ता भएको देखिएन। त्यस्तै हाल तथा साविकमा वितरण गरिएका रसिदबाट भएको आम्दानी रु. १७६५१५।-गाउँपालिकामा जम्मा गरेको गाउँपालिकाको राजस्व शाखामा रहेको अभिलेख बाट देखियो। रसिदहरू फिर्ता नआएकोले उक्त वडाबाट भएको आम्दानी यकिन हुन सकेन। पालिकाले उक्त वडाको रसिद र आम्दानी सम्वन्धमा छानविन गरी टुङ्गो लगाउनु पर्दछ रु.....

वडा नम्बर	रसिद नं.	ठेली संख्या	वुझिलिने कर्मचारी पदाधिकारी	यो वर्ष दाखिला रकम
			मालपोत रसिद	
१	३२५१- ३४००	३	वडाध्यक्ष निडमर तामाङ	०
	१००१ - १२००	४	वडा सचिव सन्तोष जी सी	०
२	३४०१ - ३५००	२	पनप्रसाद पौडेल	०
	2351 - 2450	2	वडाध्यक्ष पदम वहादुर तामाङ	०
३	१९५१ - २०५०	२	यामवहादुर महत	०
४	५०१ - ६५०	३	कैलास तिमल्सिना	37100
५	०	०	विवरणबाट निकास नदेखिएको	०
६	०१ - २५०	५	तालबहादुर थापा	31794
७	३००१-३२५०	५	राजन पौडेल	23261
	२५१ -५००	५	राजन पौडेल	०
	८५१ - १०००	३	राजन पौडेल	०
		३४	जम्मा	९२१५५
			नगदी रसिद	
१	३५१ - ५००	३	वडाध्यक्ष निडमर तामाङ	०
	१२५१ - १४५०	४	वडा सचिव सन्तोष जी सी	०

२	१२०१ - १२५०	१	वडाध्यक्ष पदम वहादुर तामाङ	०
	५५१ - ६००	१	वडाध्यक्ष पदम वहादुर तामाङ	०
३	७०१ - ८५०	३	निश्चल खड्का	०
	६५१ - ७००	१	उमेश गुरुडबाट फिर्ता प्राप्त	०
४	०	०	विवरणबाट निकासी नदेखिएको	१४६००
५	०१ - १००	२	उमेश गुरुङ	०
६	१०१ - २५०	३	तालबहादुर थापा	३३५९५
७	९०१ - ११५०	५	राजन पौडेल	३६१६५
	६५१ - ९००	५	राजन पौडेल	०
शिक्षा	६०१ - ६५०	१	जयकृष्ण चौलागाई	०
		२९	जम्मा	८४३६०
			कुल जम्मा	१७६५१५

४६		<p>राजस्व दाखिला:</p> <p>आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तर दायित्व ऐन, २०७६ को दफा २७(१) मा कार्यालयले प्राप्त गरेको राजस्व सोही दिनमा भोलिपल्ट दाखिला गर्नु पर्ने उल्लेख छ। यो वर्ष पालिकामा उपर्युक्त अनुसार रु. १,७६,५१५ मात्र आम्दानी दाखिला भएको देखिन्छ। पालिकाको वडा नं. ५ बाट यो आर्थिक वर्ष संकलन गरेको मालपोत र अन्य आम्दानी समेतको राजस्व रु. १,०५,२१८।- पछिल्लो आर्थिक वर्ष २०७८ श्रावण १२ गते मात्र एकमुष्ट दाखिला गरेको देखियो। कतिपय वडाबाट राजस्व दाखिला नै नगरेको, कतिपय वडाले आंशिक दाखिला गरेको आवस्था देखिएको छ। राजस्व समयमै दाखिला गर्ने गराउने तर्फ पालिकाको ध्यान जानु पर्दछ।</p>	
४७		<p>पालिकाको राजस्व दाखिला :</p>	१९४,५१२

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तर दायित्व ऐन, २०७६ को दफा २७(१) मा कार्यालयले प्राप्त गरेको राजस्व सोही दिनमा भोलिपल्ट दाखिला गर्नु पर्ने उल्लेख छ। पालिकाको वडा नं. ३ वाट देहायका अनुसारका ठेलीबाट निम्नानुसार असुल भएको रु. १,९४,५१२ वडाध्यक्ष श्री यामवहादुर महत जिम्मा रहेकोमा उक्त रकम बैंक दाखिला गरेको देखिएन । आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तर दायित्व ऐन, २०७६ को उल्लिखित व्यवस्था अनुसार २५ प्रतिशत सुदसमेत लगाई उक्त रकम असुल गर्नु पर्दछ रु.....

वडा नं	रसिद नं		असुली रकम
	देखि	सम्म	
आम्दानि रसिद			
३	३५१-४००	१	१७२१६
३	३०१-३५०	१	१०१६०
३	५१-१००	१	७५००
३	१५१-२००	१	७४५०
३	२५१-३००	१	५०००
३	३१५१-३२००	१	३९७५३
३	१०१-१५०	१	१२७५०
मालपोत रसिद	जम्मा		९९९२९
३	२५१-३००	१	१२३८०
३	४०१-४५०	१	१२०९५
३	१८५१-१९००	१	८६३८
३	१९०१-१९५०	१	१०९७०
३	२०५१-२१००	१	१४४०९
३	३३०१-३३५०	१	८४०१

३	१९५१-२०००	१	१४१५२
३	७०१-७३१	१	१३५३८
	जम्मा		९४५८३
कूल जम्मा			१९४५१२

४८

नदीजन्य पदार्थ तथा प्राकृतिक श्रोत:

स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ६२ (क) वमोजिम नगरपालिका तथा गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन तथा प्रारम्भिक वातावरणीय परिक्षणबाट तोकिएको परिमाणमा स्लेट, ढुंगा, गिट्टी, बालुवा एबम् माटोजन्य वस्तुको बिक्री गर्नसक्ने व्यवस्था छ । गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्र रहेको खोला, खोल्सी तथा जमिनबाट सँकलन गर्न सकिने स्लेट, ढुंगा, गिट्टी, बालुवा एबम् माटोजन्य वस्तुको परिमाण यकिन गर्न वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन तथा प्रारम्भिक वातावरणीय परिक्षण गराएको देखिएन। पालिका क्षेत्रभित्र रहेको विभिन्न परियोजनाका कार्य सञ्चालन गर्न र पालिकाले उपभोक्ता समिति तथा विभिन्न माध्यमबाट सञ्चालन गर्ने योजनाहरुमा पालिका क्षेत्र भित्रका ढुंगा, गिट्टी, बालुवा एबम् माटोजन्य वस्तुको निशुल्क प्रयोग भई रहेको छ तापनि पालिकाले ती सामग्रीको जिल्ला दरको आधारमा भुक्तानी दिएको छ। निर्माण व्यवसायी तथा उपभोक्ता समितिले पालिकाको स्रोत निशुल्क प्रयोग गरी पालिका तथा अन्य योजना व्यवस्थापनबाट रकम भुक्तानी लिने गरे तापनि पालिकालाई सामग्रीको रोयल्टी तथा शुल्क बुझाएको देखिदैन । अतः पालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्रका ढुंगा, गिट्टी, बालुवा एबम् माटोजन्य वस्तुमा प्रदेश कानून बमोजिम कर लगाई आम्दानी वढाउने तथा उपलब्ध सामग्रीको अव्यवस्थित उत्खनन, सँकलन तथा उपयोग स्थितिलाई व्यवस्थित वनाउने तर्फ ध्यान दिनु पर्ने देखियो ।

४९

योजना छनौट

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २४ मा पालिकाले आफ्नो अधिकार क्षेत्रभित्रका विषयमा स्थानीयस्तरको विकास लागि आवधिक, वार्षिक रणनीतिगत विषय क्षेत्रगत मध्यकालिन तथा दीर्घकालीन विकास योजनाहरुको सूची तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ । योजना बनाउँदा आर्थिक विकास तथा गरिबी निवारणमा प्रत्यक्ष योगदान पुग्ने, उत्पादनमूलक तथा छिटो प्रतिफल प्राप्त गर्न सकिने, जनताको जीवनस्तर, आम्दानी र रोजगार बढ्ने, स्थानीय बासिन्दाको सहभागिता जुटने, स्थानीय स्रोत साधन र सीपको अधिकतम प्रयोग हुने, सबै वर्गलाई प्रत्यक्ष लाभपुग्ने, लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण अभिवृद्धि हुने विषयलाई प्राथमिकता दिएको देखिएन । तसर्थ स्थानीयस्तरको विकासका लागि आवधिक, वार्षिक रणनीतिगत विषय क्षेत्रगत मध्यकालिन तथा दीर्घकालीन विकास योजनाहरुको सूची तयार प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्नेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।

५०

योजना कार्यान्वयन तथा संचालन

		<p>स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा २४ वमोजिम स्थानीय तहले योजना वनाउँदा मध्यम तथा दीर्घकालिन प्रकृतिका आयोजनाहरूको सूची समेत तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याउनुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाबाट प्राप्त विवरण अनुसार यो वर्ष पालिकाले पुँजीगततर्फ रु.२० हजार देखि रु. ७२ लाख सम्मका १३५ वटा योजनाहरूको कार्यान्वयन गरी रु. ७ करोड ५८ लाख ५० हजार खर्च गरेको छ । जुनमध्ये रु.१ लाख भन्दा मुनिका मात्र ५८ तथा रु. ५ लाखभन्दा मुनीका ७४ वटा योजनाहरू रहेका छन् भने रु.५० लाख भन्दा माथीका ३ वटा मात्र योजना रहेका छन् । यसरी स—साना तथा छरिएर रहेका योजनाहरूले दीगो तथा टिकाउ विकासको लक्ष्य हासिल गर्न समेत सक्ने अवस्था समेत देखिदैन । साथै जनशक्ति वर्षे भरि योजना व्यवस्थापनमा खटिनु पर्ने, संचालित योजनाबाट प्रतिफल भन्दा चालु प्रकृतिका कार्यमा बढी खर्च हुने र निर्माण कार्यको गुणस्तरमा समेत नकारात्मक असर पर्ने अवस्था तर्फ ध्यान दिनु प्रतिफलमूलक नतिजा दिन सक्ने प्रकृतिका योजना तथा कार्यक्रम छनौट गरी कार्यान्वयन गर्नुपर्दछ ।</p>
५१		<p>योजना अनुगमन समिति</p> <p>स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा ११।१ मा पालिका उप प्रमुखको संयोजकत्वमा योजना अनुगमन समिति गठन गर्नुपर्ने उल्लेख छ । तर यस पालिकाले प्रमुख कै संयोजकत्वमा योजना अनुगमन तथा निरीक्षण समिति गठन गरी सोही समितिको अनुगमन प्रतिवेदन संलग्न राखि भुक्तानी दिने गरेको पाईयो । जसबाट कानूनको पालन भएको देखिएन । तसर्थ कानूनमा उल्लेख भए अनुसार योजना अनुगमन तथा निरीक्षण समिति गठन हुनुपर्दछ ।</p>
५२		<p>हेभी इक्विपमेण्टको प्रयोग</p> <p>सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ को नियम उपनियम (९) मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायबाट सञ्चालित हुने निर्माण कार्यमा डोजर, एक्साभेटर, लोडर जस्ता हेभी मेशिनरी प्रयोग गर्न नमिल्ने व्यवस्था छ । पालिका अन्तर्गत सञ्चालित अधिकांश सडक निर्माण तथा स्तरोन्नतिसँग सम्बन्धित योजनाका उपभोक्ता समितिहरूले डोजर, एक्साभेटर लगायतका हेभी मेशिन प्रयोग गर्ने गरेको पाइएको छ । यसका केही उदाहरणहरू यसप्रकार रहेका छन :</p>

गो भौ	उपभोक्ता समितिको नाम	लागत अनुमान	पालिकाबाट भुक्तानी रकम	प्रयोग गरेको हेभी उपकरण	हेभी उपकरणमा भएको खर्च
१	विमिरे चलावास पहरे सडक निर्माण	९३०४७४	७७६०००	सम्यम कन्ट्रक्सनको एक्साभेटर	८५००९५
३	छिरुवा निगाले मूलखर्क सडक	३०६९६८७	२६९९००	तामे शुलुङ्ग कन्ट्रक्सनको एक्साभेटर तथा ब्रेकर	९६५६५९
५५	विमिरे चलावास पहरे सडक	९३०४७४	७७६०००	सम्यम कन्ट्रक्सनको एक्साभेटर	८५००९५
१११	भृङ्गेश्वर महादेव मन्दिर सडक	४६०३४२	३९५२८५	लिखु कन्ट्रक्सनको एक्साभेटर	४५९५७९
१२२	भूमेडाँडा पिपेले गैरीमोड सडक	१६५८९३२	१४९५७३०	लिखु कन्ट्रक्सनको एक्साभेटर	१००७६००
१	सैपु चण्डीस्थान दुरागाँउ सडक	५३७६६८४	४६३०५७४	पिपुल्स निर्माण सेवाको एक्साभेटर	२३०५५४८
२	धोवी गिद्धे कात्ले सडक	४०१२३४९	३३९५०००	पिपुल्स निर्माण सेवाको एक्साभेटर	२७८३९८४
५	सालू कुकुरवोटे धोवी सडक	२१३४१८९	१९४००००	सम्यम कन्ट्रक्सनको एक्साभेटर	१५११९००

५३

जटिलसंरचना निर्माण

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ अनुसार उपभोक्ता समितिहरूलाई मेशिन, औजार उपकरणहरूको आवश्यक नपर्ने, श्रममूलक कार्यको जिम्मेवारी दिनुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । पालिकाले आर.सि.सी. फ्रेम स्ट्रक्चर सहितका कार्यालय तथा अन्य भवन, आरभिट्टी टंकी, कल्भर्ट निर्माण, ग्रामीण विद्युतीकरण लगायतका जटिल प्राविधिक पक्ष समावेश हुने पूर्वाधार संरचना निर्माण कार्य समेत उपभोक्ता समितिहरू मार्फत् गराउने गरेको देखियो । यस्ता कार्य व्यावसायिक र अनुभवी निर्माण व्यवसायी फर्मबाट बोलपत्र प्रतिस्पर्धा मार्फत गराउन उपयुक्त हुने देखिन्छ । यसका केही उदाहरणहरू यसप्रकार रहेका छन् :

गो भौ	उपभोक्ता समितिको नाम	कामको विवरण	भुक्तानी रकम
११७	सामुदायिक भवन निर्माण	भवनमा तला थप्ने	८०४२२०
१०४	तामाको क्याम्पस सभाहल निर्माण	आरसीट्टी भवन निर्माण	१९४००००
९२	कन्द्रीय खानेपानी टंकी	खानेपानी टंकी निर्माण	७७६०००
९५	भालूरखोप खानेपानी टंकी निर्माण	खानेपानी टंकी निर्माण	५८२०००
१०८	खाल्टखोला खानेपानी योजना	खानेपानी टंकी निर्माण	१४५५०००

नियमावलीको ब्यबस्था अनुरूप कार्य गराउनुपर्दछ ।

५४

सडक नाली तथा बायोइञ्जिनियरिङ्ग:

सार्वजनिक निकायले निर्माण कार्य गर्दा गराउँदा सो को गुणस्तर तथा दिगोपना तथा वातावरणीय पक्षमा उचित ध्यान दिनुपर्दछ । सडक निर्माण (नयाँ ट्रयाक, सडक विस्तार तथा मर्मत-सम्भार) सँगसँगै पानीको निकासको लागि उपयुक्त साइजको नाला तथा भू-क्षय रोक्नका लागि बायो-इञ्जिनियरिङ्ग कार्यसमेत गर्दै जानुपर्नेमा कार्यालयले त्यसतर्फ पर्याप्त ध्यान दिएको पाइएन । केही सडक योजनामा नालाको काम राखेको भए तापनि सडक खनिएको पुरा लम्बाइमा नगरिएको अवस्था छ भने बायो-इञ्जिनियरिङ्गको कार्य कुनै पनि योजनामा नभएको अवस्था छ । जसले गर्दा निर्माण गरिएको सडक वर्षातमा सञ्चालनमा आउन नसक्ने, वर्षातपछि उही सडक खण्डमा पुनः बजेट खर्च गर्नुपर्ने, भू-क्षय तथा भू-स्खलनले वातावरणीय पक्षमा प्रतिकूल असर पर्ने अवस्था रहेको छ । अतः उल्लिखित पक्षहरूमा कार्यालयको ध्यान जानुपर्दछ ।

५५

जनश्रमदान

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७(४) मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायलाई निर्माण कार्यको बिल भुक्तानी दिँदा लागत अनुमानमा रहेको मुल्य अभिवृद्धि कर, ओभरहेड कन्टिन्जेन्सी रकम र जनसहभागीताको अंश कट्टा गरेर मात्र भुक्तानी दिनु पर्ने व्यवस्था छ । जस अनुसार निम्न निर्माण कार्य गर्दा उपभोक्ता समिति मार्फत गराउँदा उपभोक्ता समिति र पालिकाले बेहोर्ने अंश उल्लेख गरी सम्झौता भएको देखिन्छ । तर निर्माण कार्य सम्पन्न गर्दा घटी मूल्यांकन भएको अवस्थामा अनुपातिक कट्टी गरी भुक्तानी दिनुपर्नेमा सो गरेको नदेखिएको देहायअनुसारको रकम असूल हुनुपर्ने रु.

२४,२०४

गो.भौ.	उपभोक्ता समिति र काम	सम्झौता रकम	कार्य सम्पन्न रकम	गापा अंश %	भुक्तानी हुनुपर्ने	भुक्तानी भएको	बढी भुक्तानी रकम
३०	सिम्ती पाखावारी गैरी खालीटार नागथली धारापानी सडक	७८४३२०	७५६३६२	१४	६५४७९६	६७९०००	२४२०४

५६

बढी दर

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १० मा सार्वजनिक निकायले स्वीकृत नर्म्सको आधारमा निर्माण कार्यको लागत अनुमान तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले तयार गरेको दरविश्लेषण अनुसार १।५ मिटर लिफ्टीङ्ग सहित पाईपलाईन खान्ने र पुर्ने कार्यको लागि मानिसबाट नरम प्रकारको माटोको प्रति घनमिटर रु.७८२।८० दर कायम गरेको छ ।(पालिकाबाट संचालन भएका अन्य योजनामा रु.७८२।८० भन्दा कम दरको समेत प्रयोग भएको पाईएको।) लेखापरीक्षणको लागि नमुना छनौट गरीएको केही योजनाहरुमा प्रति घनमिटर रु.१,१७४।२० प्रयोग गरेको छ । उपभोक्ता समितिलाई लागत अनुमानकै दरमा भुक्तानी हुने भएकोले प्रति घनमिटर रु.३९१।४० को दरले देहायअनुसारको रकम बढी भुक्तानी भएको देखिन्छ । तसर्थ दर विश्लेषण भन्दा बढी दरमा भुक्तानी भएको रकम उपभोक्ता समितिबाट असूल हुनुपर्ने देखिएको रु.

६११,९१४.७६

गो.भौ.	उपभोक्ता समिति	माटोको प्रकार	परिमाण घ.मि.मा	प्रयोग गरेको दर	प्रयोग गर्नुपर्ने दर	बढी दर रु.	बढी भुक्तानी रु
११	विसौला खानेपानी मर्मत	नरम	33.75	1174.2	782.8	391.4	13209.75
३३	भालूखोप बस्नेत टोल खानेपानी टंकी	नरम	55	1174.2	782.8	391.4	21527
९२	केन्द्रीय खानेपानी योजना	नरम	384.15	1174.2	782.8	391.4	150356.31
९६	कान्ते खानेपानी योजना	नरम	128	1174.2	782.8	391.4	50099.2
९७	भालूखोप राउत टोल खानेपानी मर्मत	नरम	30	1174.2	782.8	391.4	11742
९८	पेपरदी खानेपानी व्यवस्थापन योजना	नरम	60	1174.2	782.8	391.4	23484
१०१	काब्राचौर खानेपानी निर्माण योजना	नरम	84	1174.2	782.8	391.4	32877.6
१०५	ढाडखर्क कैलेटोल खानेपानी मर्मत	नरम	243	1174.2	782.8	391.4	95110.2
१०७	सेराखु नमुना धारा निर्माण योजना	नरम	121.5	1174.2	782.8	391.4	47555.1
१०८	खाल्टेखोला पोक्रू खानेपानी योजना	नरम	424	1174.2	782.8	391.4	165953.6
जम्मा							611914.76

५७

ग्याविनको कार्यमा बढी भुक्तानी

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १० मा स्वीकृत नर्म्स अनुसार लागत अनुमान तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । स्वीकृत जिल्ला दररेट अनुसार प्रति ब.मि.जालीको मुल्य रु.२४० रहेको छ । पालिकाले जिल्ला दररेटलाई नै पालिका दररेट निर्धारण गरेकोमा १००*१२० को मेसिन मेड ग्याविन वक्सको २*१*१ को दर रु.३०९१ हुन आउने देखिन्छ । पालिकाले छिरुवा निगाले मुलखक सडक निर्माणमा म्यानुअल रुपमा जाली बुन्ने कार्यको दरविश्लेषण गरी प्रति थान रु.३४४५।८१ का दरले भुक्तानी गरेको छ । जसअनुसार २३ थान जालीमा प्रति थान रु.३५४।८१ का दरले रु.८१६०।६३ बढी व्ययभार परेको छ । उपभोक्ता समितिलाई सम्झौताको दरमा भुक्तानी भएकोले उक्त बढी भुक्तानी भएको रकम असूल गरि संचित कोष दाखिला हुनुपर्ने देखिएको रु.

८,१६०

५८		<p>डण्डीको प्रयोग</p> <p>सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ अनुसार उपभोक्ता समितिबाट संचालन योजनाहरूको भुक्तानी गर्दा उपभोक्ता समितिले निर्माण कार्य गर्दा खर्च गरेको विल भरपाई सहित सार्वजनिक निकायमा भुक्तानीका पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । गो भौ १०४ मिति २०७८।०३।२७ बाट तामाकोशी क्याम्पस भवन निर्माण कार्य अन्तरगत निर्माण तथा स्तरोन्नती कार्यको प्राविधिक विलमा ११८६६।६९ किलोग्राम डण्डी रु.१०१।५१ का दरले प्राविधिक मूल्यांकन रहेको छ । तर उपभोक्ता समितिले तिरुपति ट्रडर्स जेनरल सप्लायर्सको दुईवटा कर विजकबाट ६८५० कीलोग्राम मात्र डण्डी खरिद गरेको देखिन्छ । जसअनुसार खरिद गरेको भन्दा ४८३८।६९ किलो ग्राम डण्डी बढी प्रयोग भएको देखिन्छ । खरिद गरेको भन्दा बढी प्रयोग हुन नसक्ने भएकोले ४८३८।६९ को प्रति किलोग्राम रु.१०१।५१ रु.४९११७५।४२ बढी भुक्तानी भएको देखिन्छ । तसर्थ बढी भुक्तानी भएको रकम उपभोक्ता समितिबाट असूल हुनुपर्ने देखिएको रु.</p>	४९१,१७६
५९		<p>प्राविधिक धारको विद्यालयमा बढी निकासः</p> <p>कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका २०७७।०७८ का अनुसार प्राविधिक धारको विद्यालयलाई प्राविधिक शिक्षक सँख्याको आधारमा प्रति प्राविधिक शिक्षक रु.३००० का दरले १० महिनाको भत्ता उपलब्ध गराउने व्यवस्था छ । यस वर्ष तामाकोसी जनजागृति माध्यामिक विद्यालय खिम्लिलाई प्राविधिक भत्ता २ शिक्षकको भत्ता पालिकाबाट १२ महिनाको निकास भएकाले २ महिनाको रु.१२००० असुल गरी संघीय बेरुजू खातामा दाखिला गर्नुपर्ने रु.</p>	१२,०००
६०		<p>खरिद भन्दा बढीको प्रयोग-</p> <p>सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७ अनुसार उपभोक्ता समितिबाट संचालन योजनाहरूको भुक्तानी गर्दा उपभोक्ता समितिले निर्माण कार्य गर्दा खर्च गरेको विल भरपाई सहित सार्वजनिक निकायमा भुक्तानी पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था छ।गो भौ ८२ मिति २०७८।०३।२३ बाट वेलोरी सेराखु पहरे सडक निर्माण तथा स्तरउन्नती कार्य अन्तरगत ३४ थान २*१*१ को ग्याविन जालि तथा ११३ घनमिटर जालि भर्ने कार्य भएको प्राविधिक मूल्यांकन रहेको छ । तर उपभोक्ता समितिले गोकुलगंगा विल्डर्स प्रालिबाट १२ थान र दीपज्योती हार्डवेयरबाट १८ थान समेत कुल ३० थान मात्र जाली खरिद गरेको देखिन्छ । जसअनुसार खरिद गरेको भन्दा ४ थान बढी जाली प्रयोग भएको देखिन्छ । खरिद गरेको भन्दा बढी प्रयोग हुन नसक्ने भएकोले ४ थान जालिको प्रति थान रु.२९८२।२३ का दरले रु.११९२८।९२ र ८ घनमिटर फिलिङ्गको प्रतिघनमिटर रु.२८९८।२० का दरले रु.२३१६९।२० समेत रु.३५०९८।१२ बढी भुक्तानी भएको देखिन्छ । तसर्थ बढी भुक्तानी भएको रकम उपभोक्ता समितिबाट असूल हुनुपर्ने देखिएको रु.</p>	३५,०९९
६१		<p>बढी दर</p> <p>सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १० मा सार्वजनिक नियमकाले स्वीकृत नर्म्सको आधारमा निर्माण कार्यको लागत अनुमान तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । सडक तर्फको संचरचना निर्माण गर्दा नेपाल सरकारबाट २०७५।०४।२५ मा स्वीकृत दर विश्लेषण नर्म्स प्रयोग नगरी फरक नर्म्सको प्रयोग गरेको देखियो । सडकको लागि स्वीकृत नर्म्सको प्रयोग गरी दरविश्लेषण गर्दा परखाल लगाउने कार्य १:४ को प्रति घ.मि.रु.९२५६ मात्र हुने देखिन्छ । गो भौ ४ मिति २०७८।०३।२३ बाट भल्टार कुथुर्के भेडीखोर कमलेमोड सडक निर्माण कार्य गर्दा सडक निर्माण लागि स्वीकृत भएको दर विश्लेषणको प्रयोग नगरी भवन तर्फको दर विश्लेषण नर्म्सको प्रयोग गरी प्रती</p>	१०५,१६९

घनमिटर रु.१११३१ प्रयोग गरेको छ । जसअनुसार प्रति घनमिटर रु.९१३ बढीका दरले लागत अनुमान तथा सम्झौता भएको छ । उपभोक्ता समितिसँग लागत अनुमानकै दरमा सम्झौता भई सोही दरमा भुक्तानी भएकोले उक्त सडकमा ११५।२९ घनमिटरमा रु.१०५१६८।४७ रकम बढी भुक्तानी भएको देखिन्छ । तसर्थ स्वीकृत नर्स तथा दर विश्लेषण भन्दा बढी दरमा भुक्तानी भएको रकम उपभोक्ता समितिबाट असूल हुनुपर्ने देखिएको रु.

६२

शिक्षक दरवन्दी र पदपूर्ति

स्थानीय तह अन्तर्गत रहेका सामुदायिक विद्यालयहरूमा दरबन्दी अनुसार शिक्षकको पदपूर्ति भई नियमित पठनपाठनको व्यवस्था हुनुपर्दछ । यस स्थानीय तह अन्तर्गत विभिन्न तहका ३६ सामुदायिक विद्यालयहरूको शिक्षक दरवन्दी र पदपूर्तिको अवस्था एवं विद्यार्थीको संख्या निम्नानुसार रहेको देखिन्छ । यस सम्बन्धमा निम्नानुसार देखिएको छ ।

विद्यालय	शिक्षक दरवन्दी	स्थायी पदपूर्ति	पदपूर्तिमध्ये करार	विद्यार्थी संख्या
४८ वटा विद्यालयको जम्मा	२१०	१०१	१४८	५८४९

- स्थानीय तह मातहतमा रहेका ४८ विद्यालयमध्ये ३ विद्यालय र १ वाल विकास केन्द्रमा विद्यार्थी भएपनि शिक्षक नभएको देखियो । त्यसैगरी १३ विद्यालय र १ वाल विकास केन्द्रमा स्थायी शिक्षक दरबन्दी नरहेको देखियो । दरवन्दी नभएका विद्यालयहरूमा राहत दरवन्दी तथा पालिकाले दरबन्दी स्वीकृत गरी आन्तरिक श्रोतबाट तलवभत्ता खुवाउने गरि पदपूर्ति गरी पठन पाठनको व्यवस्था मिलाएको छ ।

- ४८ विद्यालयमा २१० शिक्षक दरबन्दी रहेकोमा १०१ पदमा स्थायी पदपूर्ति भएको, १०९ जना करारमा, ३९ जना बाल सहजकर्ता रहेको र बाँकी पदमा अस्थायी तथा राहत शिक्षक रहेको देखिन्छ । दरबन्दी अनुसारको शिक्षक पदपूर्ति हुनुपर्दछ । विद्यार्थी संख्याको तुलनामा शिक्षक बढी भएकोबाट कम भएको विद्यालयमा शिक्षकको दरबन्दी मिलान एवं न्युन विद्यार्थी भएका विद्यालयहरू सम्भाव्यताका आधारमा मर्ज गर्नुपर्दछ ।

६३

पर्खालमा बढी दर

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १० मा सार्वजनिक निकायले स्वीकृत नर्सको आधारमा निर्माण कार्यको लागत अनुमान तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । सडक तर्फको संचरचना निर्माण गर्दा नेपाल सरकारबाट २०७५।०४।२५ मा स्वीकृत दर विश्लेषण नर्स प्रयोग नगरी फरक नर्सको प्रयोग गरेको देखियो । सडकको लागि स्वीकृत नर्सको प्रयोग गरी दरविश्लेषण गर्दा पर्खाल लगाउने कार्य १:४ को प्रति घ.मि.रु.९२५६ मात्र हुने देखिन्छ । तर पालिकाले लागत अनुमान गर्दा पालिकाबाट सडक निर्माण लागि स्वीकृत भएको दरविश्लेषणको प्रयोग नगरी भवन तर्फको दर विश्लेषण नर्सको प्रयोग गरेको छ । जसअनुसार देहायका योजनामा उपभोक्ता समितिसँग लागत अनुमानकै दरमा सम्झौता भई सोही दरमा भुक्तानी भएकोले निम्नानुसारको रकम बढी भुक्तानी भएको देखिन्छ । तसर्थ स्वीकृत नर्स तथा दर विश्लेषण भन्दा बढी दरमा भुक्तानी भएको रकम असूल हुनुपर्ने देखिएको रु.

४०९,४३८.९८

गो.भौ.	उपभोक्ता समिति	कार्य	परिमाण घ.मि.मा	प्रयोग गरेको दर	प्रयोग गर्नुपर्ने दर	बढी दर रु.	बढी भुक्तानी रु
११०	पुल नमुना तारुकी सडक स्तरउन्नती	१:०४	39.42	11131.2	9256	1875.15	73918.41
११६	पाखाबरी कामीगाँउ धोवी सडक स्तरउन्नती	१:०४	83.2	11131.2	9256	1875.15	156012.5
१२२	भूमेडाँडा पिप्ले गैरीमोड सडक मर्मत	१:०४	65.62	11131.2	9256	1875.15	123047.3
१२५	अरुणदय मावि ट्रस मर्मत	१:०४	30.11	11131.2	9256	1875.15	56460.77
जम्मा							409438.98

६४	<p>अन्य निकायसँगको समन्वय</p> <p>तामाकोशी क्याम्पस भवन निर्माण कार्यको लागि विश्व विद्यालय अनुदान आयोगबाट रु ५०,००,००० र क्याम्पसले रु.२५,७७,४५७।४५ वेहोर्ने गरी रु.७५,६६,४५७।४५ को लागत अनुमान तयार गरेको छ । पालिकाले विश्वविद्यालय अनुदान आयोगसँगको समन्वय तथा सम्झौता वेगर उक्त कार्यको लागि रु.२०,००,००० बजेट विनियोजन गरी गो भौ १०४ बाट रु.१९,४०,००० भुक्तानी दिएको छ । भुक्तानी भौचरसँग संलग्न श्रेस्ता कागजातहरु परीक्षण गर्दा उक्त क्याम्पस निर्माणको कार्य अन्तरगत डण्डी, फर्मा, प्लास्टर लगायतको कार्य पालिकाबाट भएको देखिएको छ । उक्त भवन निर्माण कार्यको एकमुष्ठ नापी तयार नगरी ढलान कार्य नभएको अवस्थामा ढलानका लागि आवश्यक डण्डी तथा प्लास्टर लगायतका कार्य मात्र भएको बारे सोधपुछ गर्दा उक्त भवनमा विश्वविद्यालय अनुदान आयोगबाट निर्माण भएको व्यहोरा जानकारीमा आएको छ । तसर्थ अन्य निकायबाट संचालित योजनाहरुमा पालिकाबाट केही अंश कार्य भएको भनी नापजाँच गराई भुक्तानी लिने क्याम्पस पदाधिकारीलाई जिम्मेवार वनाई पालिकाबाट भुक्तानी भएको असूल हुनुपर्ने रु</p>	१,९४०,०००
६५	<p>मेसिन लगाएकोमा म्यानुअल दर</p> <p>पालिकाले प्रयोग गरेको स्वीकृत नर्म्स अनुसार खन्ने कार्य मान्छेबाट हुने गरी प्रति घ.मि.रु.४६९।६८ र मेसिन लगाई गर्दा प्रति घ.मि.दर रु.६८।४४ रहेको छ । छ । पालिकाबाट सोलिङ्ग कार्य अन्तरगत सतह मिलाउने तथा खन्ने कार्य म्यानुअल हुने गरी लागत अनुमान तयार भएकोमा देहायका योजनामा मेसिन लगाई कार्य गरेकोमा समेत लागत अनुमानकै दरमा भुक्तानी भएको छ । जसबाट देहाय अनुसार बढी भुक्तानी हुन गएको देखिएकोले उक्त रकम असूल हुनुपर्ने रु.</p>	३८२,७२८

भौ.नं.	व्यहोरा	रकम
१६	छिरुवा निगाले मुलखर्क सडक निर्माण कार्यको लागि माटो काटने कार्य मान्छेबाट गर्ने भनी प्रति घ.मि.रु.४६९।६८ को दरमा लागत अनुमान तयार भएकोमा उपभोक्ता समितिले मेसिन लगाई कार्य गरेकोले मन्छेकै दरमा उपभोक्ता समितिलाई भुक्तानी भएको छ । मेसिन लगाई कार्य गराउदा (उ.स.ले तामे शैलुङ्ग कन्ट्रक्सनको एक्साभेटर प्रयोग गरेको विजक र उपभोक्ता समितिको माईनुटमा समेत उल्लेख भएको) प्रति घ.मि.रु.६८।४४ का दरले मात्र भुक्तानी हुनुपर्नेमा प्रति घ.मि.रु.४६९।६८ का दरले भुक्तानी भएकोले प्रति घ.मि. रु.४०९।२४ का दरले ७०४।९५ घ.मि.मा रु.२८२८५४।९४ बढी भुक्तानी भएको रकम रु.	२८२८५५
४९	थापागाँउ सडगाँउ चर्च मोड शंखरेश्वरी सडक कार्यको लागि माटो काटने कार्य मान्छेबाट गर्ने भनी प्रति घ.मि.रु.४६९।६८ को दरमा लागत अनुमान तयार भएकोमा उपभोक्ता समितिले मेसिन लगाई कार्य गरेकोले मन्छेकै दरमा उपभोक्ता समितिलाई भुक्तानी भएको छ । मेसिन लगाई कार्य गराउदा (उ.स.ले तामे शैलुङ्ग कन्ट्रक्सनको एक्साभेटर प्रयोग गरेको विजक पेश गरेको) प्रति घ.मि.रु.६८।४४ का दरले मात्र भुक्तानी हुनुपर्नेमा प्रति घ.मि.रु.४६९।६८ का दरले भुक्तानी भएकोले प्रति घ.मि. रु.४०९।२४ का दरले २४८।९९ घ.मि.मा रु.९९८७२।६५ बढी भुक्तानी भएको रकम रु.	९९८७३
६६	<p>पाईप वितरण</p> <p>सार्वजनिक खरिद नियमावलीको को नियम १० अनुसार निर्माण सामाग्रीको लागत अनुमान तयार गरी खरिद कारबाही गर्नुपर्ने उल्लेख छ । पालिकाले देहायअनुसर पाईपहरु सोझै खरिद गरेकोमा लाभग्रीहीलाई कुन कुन सूचाकांकको आधारमामा के कति पाईप दिईएको हो तथा वितरित पाई जाडान भए नभएको सो समेत खुल्ने प्राविधिक मुल्यांकनसमेत समावेश गरेको पाईएन। उक्त पाईपहरु जडान भएको प्राविधिक विल पेश हुनुपर्ने रु.</p>	९,४७३,५७९

भौ.नं.	विवरण	रकम
१२७	थापा हार्डवेयर स्टोर्षबाट १६ एमएमको ६०० मिटर, २० एमएमको ७५० मिटर, २५ एमएमको १०८० मिटर, ३२ एमएमको १९९ मिटर, ५० एमएमको ३०० मिटर, ६३ एमएमको २०० र ४० एमएमको ९०० मिटर पाईप खरिद गरेकोमा वितरण तथा सोको जडान भएको देखिने प्रमाण पेश नभएको	494889
१२८	थापा हार्डवेयर स्टोर्ष र नकमी मेटल सप्लायर्सबाट १६ एमएमको ९१०० मिटर, २० एमएमको ८०० मिटर, ६३ एमएमको २०० र ४० एमएमको ९०० मिटर पाईप खरिद गरेकोमा वितरण तथा सोको जडान भएको देखिने प्रमाण पेश नभएको	484510
३० प्रकोप	पालिका प्रमुखको तोक आदेशमा गणपति ट्रेड जनरल सप्लायर्सबाट १६ एमएमको ८६०० मिटर र २० एमएमको पाईप खरिद गरेकोमा वितरण तथा सोको जडान भएको देखिने प्रमाण पेश नभएको	494172
जम्मा		1473571
६७	<p>मेसिन लागएकोमा म्यानुअल दर</p> <p>पालिकाले प्रयोग गरेको स्वीकृत नर्म्स अनुसार खन्ने कार्य मान्छेबाट हुने गरी प्रति घ.मि.रु.४६९।६८ र मेसिन लगाई गर्दा प्रति घ.मि.दर रु.६८।४४ रहेको छ । पालिकाबाट दिलोरी जगमानै बाँसे सडक निर्माण अन्तरगतको सोलिङ्ग कार्यको लागि सतह मिलाउने कार्य म्यानुअल हुने गरी लागत अनुमान तयार भएकोमा योजनामा मेशिन लगाई कार्य गरेकोमा समेत लागत अनुमानकै दरमा भुक्तानी भएको छ । उपभोक्ता समितिले तामे शैलुङ्ग कन्ट्रसनको एक्साभेटर प्रयोग गरेको कर विजक पेश गरेको देखियो । जसबाट उक्त योजना प्रति घनमिटर रु.४०१।२४ का दरले ५३०।१० घनमिटरमा रु.२१२६९७।३२ बढी भुक्तानी हुन गएको देखिएकोले उक्त रकम असूल हुनुपर्ने रु.</p>	२१२,६९७
६८	<p>बढी दर</p> <p>सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १० मा सार्वजनिक नियमावलीले स्वीकृत नर्म्सको आधारमा निर्माण कार्यको लागत अनुमान तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । सडक तर्फको संचरचना निर्माण गर्दा नेपाल सरकारबाट २०७५।०४।२५ मा स्वीकृत दर विश्लेषण नर्म्स प्रयोग नगरी फरक नर्म्सको प्रयोग गरेको देखियो । सडकको लागि स्वीकृत नर्म्सको प्रयोग गरी दरविश्लेषण गर्दा परखाल लगाउने कार्य १:४ को प्रति घ.मि.रु.९२५६ मात्र हुने देखिन्छ । गो भौ ७ मिति २०७८।०३।२३ बाट तिल्युङ्ग खोला पिपलवोट मुहान हुदै हल्देश्वरी सडक निर्माण कार्य गर्दा सडक निर्माणका लागि स्वीकृत भएको दरविश्लेषणको प्रयोग नगरी भवन तर्फको दर विश्लेषण नर्म्सको प्रयोग गरी प्रती घनमिटर रु.१११३१ प्रयोग गरेको छ । जसअनुसार प्रति घनमिटर रु.९१३ बढीका दरले लागत अनुमान तथा सम्झौता भएको छ । उपभोक्ता समितिसँग</p>	७०,४५७

		लागत अनुमानकै दरमा सम्झौता भई सोही दरमा भुक्तानी भएकोले उक्त सडकमा ७७।१७ घनमिटरमा रु.७०४५६।२१ रकम बढी भुक्तानी भएको देखिन्छ । तसर्थ स्वीकृत नम्स तथा दर विश्लेषण भन्दा बढी दरमा भुक्तानी भएको रकम उपभोक्ता समितिबाट असूल हुनुपर्ने देखिएको रु.	
६९		उपभोक्ता समितिबाट सामान खरिद सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम ९७ मा उपभोक्ता समितिबाट मालसामान खरिद सम्बन्धी कार्य गराउन पाईने व्यवस्था छैन । तर यस पालिकाले तामाकोशी कयाम्पस व्यवस्थापन अन्तरगत रु ४९५१६६ का फर्निचर लगायतका सामान खरिद गर्ने गरी उपभोक्ता समितिसँग सम्झौता गरी कुर्सी खरिद गरेको पाइयो । अतः नियमावलीमा भएको व्यवस्था विपरित उपभोक्ता समितिबाट खरिद गरेको नियम सम्मत नदेखिएको रु	४९५,१६६
७०		प्रगति प्रदेश पूर्वाधार विकास कार्यक्रम (संचालन कार्यविधि) नियमावली २०७६ बमोजिम कार्यान्वयन हुने प्रदेश पूर्वाधार विकास कार्यक्रमको लागि यस पालिकालाई ७ योजना संचालन गर्न रु. १ करोड ४३ लाख बजेट प्राप्त भएकोमा ७ योजना कार्यान्वयन गरि रु. १३५७३२०६ खर्च भई ९४।९१ प्रतिशत खर्च प्रगति भएको छ ।	
७१		कक्षा ११-१२ मा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूलाई पाठ्यपुस्तक अनुदान: कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका २०७७।०७।०८ को ३.२ मा स्थानीय तहले सामुदायिक माध्यामिक विद्यालयमा कक्षा ११-१२ मा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूलाई पुस्तकालयबाट नै पाठ्यपुस्तक लैजाने ल्याउने व्यवस्थापन गर्न प्रति विद्यालय वार्षिक रु.५०००० का दरले विद्यालयकालाई एकमुष्ट अनुदान दिने व्यवस्था छ । यस वर्ष ६ वटा माध्यामिक विद्यालयलाई रु.५०००० का दरले रु.३००००० निकास भएकै छ । निज विद्यालयहरूले पाठ्यपुस्तक खरिद गरेको विल तथा पुस्तकालयको निर्माण भएको प्रमाण तथा कागजात पेश भएको देखिएन । पालिकाले उपयोगका सम्बन्धमा अनुगमन गरी प्रतिवेदन दिएको देखिएन । अनुगमन नगर्दा रकम सदुपयोग हुन नसक्ने भएकोले तोकिएको काममा प्रयोग भए नभएको एकिन गरी अनुगमन प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने रु.	३००,०००
७२		खरिद सामग्रीको हस्तान्तरण र वितरण नभएको: पालिकाले विद्यालयहरूका लागि खरिद गरेको देहायको सामग्रीहरू हस्तान्तरण नगरी पालिकामा मौज्जात राखेको छ । पालिकामा यस विषयमा सोधपुछ गर्दा कोभिडका कारण विद्यालय बन्द रहेका कारण हस्तान्तरण गर्न नसकिएको पालिकाको भनाइ रहेको छ । विद्यालय संचालन भए पश्चात मौज्जात सामग्रीहरू हस्तान्तरण गर्नुपर्ने रु.	१,७२६,३५७

भौ.नं/मिति	खरिद सामाग्री	भुक्तानी पाउने	भुक्तानी रकम
१२।०७।३। २२	२ सेट डेक्सटप र ८ सेट प्रिन्टर खरिद	ओ एन एस इन्टरप्राइजेज	४७७९९०
१३।०७।३। २२	६ सेट डेक्सटप खरिद	नम्बुर आईटी सोलुसन प्रा.लि	४९८९६०
१४।०७।३। २७	विभिन्न खेलकुद सामाग्री खरिद (४७ थान भलिवल, ४७ थान भलिबल नेट, २७ जोडी व्याडमिन्टन २६ थान, कक)	नवज्योति इन्टरप्राइजेज	४९५९५७
१५।०७।३। २७	५० थान गुनासो सुनुवाई पेटिका खरिद	के एस मेटल इन्टरप्राइजेज	२५४२५०
	जम्मा		१७२६३५७

उक्त सामाग्रीहरु सोझै खरिद गरेकाले नियम सम्मत नदेखिएको ।

७३	<p>परीमाण गणनामा त्रुटी</p> <p>गो भौ नं ६५ मिति २०७८।०३।२३ बाट नाती लेती दुसिम पहरे सडक मर्मत कार्यको लागि उपभोक्ता समितिले रु.५३४४७७।७६ को कार्य गरेकोमा रु.४७५२९९ भुक्तानी भएको छ । तर श्रेस्तासँग संलग्न प्राविधिक मूल्यांकन तथा नापि किताब अनुसार नरम माटो काटने कार्य मिन एरिया ०.७५ लाई ३२ ले गुणन गरी २४ घनमिटर मात्र हुनुपर्नेमा ८.७५ लाई ३२ ले गुणन गरी २८० घनमिटर गणना भएको देखिन्छ । जसअनुसार २८० घनमिटर बढी परिमाण गणना भई प्रति घनमिटर रु. ३९९ का दरले रु.१,००,०९६ बढी भुक्तानी भएको देखिन्छ । त्रुटीपूर्ण गणनाका कारण बढी भुक्तानी भएको रकम उपभोक्ता समितिबाट असूल हुनुपर्ने देखिएको रु.</p>	१००,०९६
७४	<p>बढी दर</p> <p>सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १० मा सार्वजनिक निकायले स्वीकृत नमर्सको आधारमा निर्माण कार्यको लागत अनुमान तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । भवन लगायत संरचना निर्माणको लागि स्वीकृत नमर्सको अनुसार ढुंगाको सुख्खा गारो लगाउने कार्यको प्रति घ.मि.रु.३८६० मात्र हुने देखिन्छ । तर पालिकाले बाझ गाँउ भलिवल खेलमैदान पर्खाल निर्माण कार्यका लागि लागत अनुमान तयार गर्दा फरक नमर्सको प्रयोग गरी प्रति घ.मि.रु.४३३८।८० प्रयोग गरेको छ । जसअनुसार प्रति</p>	१०,८५५

		घ.मि.रु.४७८।६० बढीका दरले लागत अनुमान तयार भएको छ ।उपभोक्ता समितिसँग लागत अनुमानकै दरमा सम्झौता भई सोही दरमा भुक्तानी भएकोले उक्त मैदानमा निर्माण अन्तरगत २२।६८ घ.मि.मा प्रति घ.मि.रु.४७८।६० का दरले रु.१०८५४।६५ बढी भुक्तानी भएको देखिन्छ । तसर्थ स्वीकृत नम्स तथा दर विश्लेषण भन्दा बढी दरमा भुक्तानी भएको रकम असूल हुनुपर्ने देखिएको रु.	
७५	<p>ढुंगाको प्रयोग</p> <p>गो भौ १९ मिति २०७८।०३।२२ बाट गो भौ १९ मिति २०७८।०३।२२ बाट रुपादेवी आधारभूत विद्यालय ग्याविन जालि भने उपभोक्ता समितिबाट १०२ घनमिटर ग्याविन जालि भने ढुंगाको कार्य गरेको देखिन्छ । तर ग्याविन जालि भने कार्य आवश्यक पर्ने ढुंगा खरिद गरेको देखिएन । साथै श्रेस्तामा संलग्न फोटो अनुसार उपभोक्ता समितिले सोस्थानमा रहेको चट्टानहरु फोरी सोही ढुंगा प्रयोग गरेको देखिन्छ । जसअनुसार उपभोक्ता समितिलाई ढुंगाको कार्यमा प्रति घनमिटर रु.६१२।८० का दरले १०२ घनमिटरमा रु.६२५०५।६० बढी भुक्तानी भएको देखिन्छ । तसर्थ ढुंगाको कलेक्सन गरी कार्य गरेको अवस्थामा समेत खरिद गरेको दरमा भुक्तानी भएकोले बढी भुक्तानी भएको रकम उपभोक्ता समितिबाट असूल हुनुपर्ने देखिएको रु भने उपभोक्ता समितिबाट १०२ घनमिटर ग्याविन जालि भने ढुंगाको कार्य गरेको देखिन्छ । तर ग्याविन जालि भने कार्य आवश्यक पर्ने ढुंगा खरिद गरेको देखिएन । साथै श्रेस्तामा संलग्न फोटो अनुसार उपभोक्ता समितिले सोस्थानमा रहेको चट्टानहरु फोरी सोही ढुंगा प्रयोग गरेको देखिन्छ । जसअनुसार उपभोक्ता समितिलाई ढुंगाको कार्यमा प्रति घनमिटर रु.६१२।८० का दरले १०२ घनमिटरमा रु.६२५०५।६० बढी भुक्तानी भएको देखिन्छ । तसर्थ ढुंगाको कलेक्सन गरी कार्य गरेको अवस्थामा समेत खरिद गरेको दरमा भुक्तानी भएकोले बढी भुक्तानी भएको रकम उपभोक्ता समितिबाट असूल हुनुपर्ने देखिएको रु</p>	६२,६०६	
७६	<p>सोझै खरिद</p> <p>सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ८(२) मा यो ऐन र यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियम बमोजिम खरिद गर्दा प्रतिस्पर्धा सीमिति हुने गरी टुक्रा पारी सोझै खरिद गर्न नहुने व्यवस्था छ । साथै सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ८४(१) मा रु. ५ लाखदेखि २० लाखसम्म लागत अनुमान भएको निर्माण कार्य, मालसामान वा जुनसुकै सेवा सिलबन्दी दरभाउपत्रको माध्यमद्वारा खरिद गर्नुपर्ने र सोही नियमावलीको नियम ३१(१) मा रु.२० लाखभन्दा बढी लागत अनुमान भएको निर्माण कार्य, मालसामान वा जुनसुकै सेवा खरिद गर्नुपर्दा खुला बोलपत्रको माध्यमद्वारा खरिद गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । बर्ष भरी आवश्यक पर्ने यस्ता सामानको खरिद प्याकेज बनाई आवश्यक परेको बखत आपूर्ती गर्नेगरी प्रतिस्पर्धाको माध्यमबाट खरिद गर्नु पर्नेमा सोझै खरिद गर्नु नियमसम्मत नदेखिएको रु.</p>	४,६७३,५१०	

गो.भौ.	सामान/कार्य	व्यवसायि/सप्लायर्स	बिजक मिति	रकम रु
४	फर्नीचर तथा फिक्चर्स	सि एन ईन्टरप्राइजेज	२०७८।०२।२५	371883
६	कम्प्युटर लगायत मेसीनरी उपकरण	नुमुर् आईटी सोलुसन प्रालि	२०७८।०३।३१	482058
८	कम्प्युटर लगायत मेसीनरी उपकरण	नुमुर् आईटी सोलुसन प्रालि	२०७८।०३।१०	415134
३	औषधि तथा विभिन्न कीटहरु	संजिवनी मेडिमल सेन्टर	२०७८।०३।३७	495781
१०	अक्सीज कन्सन्ट्रेटर लगायत	सेतीदेवी जनलर स्टोर्स	२०७८।०३।२७	499686
११	मास्क लगायतका सामान	योमन मेडीसेल्स	२०७८।०३।२७	499742
१२	ह्याण्ड सेनीटाईजर लगायत	मेडिसोन मेडिसिन कन्सर्न	२०७८।०३।२७	497652
१३	विभिन्न औषधि खरिद	हलेसी मेडिसिन सप्लायर्स	२०७८।०३।२७	499689
२९	अक्सीज कन्सन्ट्रेटर लगायत	नेप्याड ड्रिस्ट्रव्युटर्स	२०७८।०३।२७	600000
२४	एक्स रे मेसिन	÷	२०७८।०३।३०	311885
जम्मा				4673510

७७

उपभोक्ता समितिबाट कार्य

विशेष अनुदान सम्वन्धी कार्यविधि २०७५ को बुदा नं.८(२) विशेष अनुदानको रकम उपभोक्ता समितिबाट योजना संचालन गर्न नपाईने उल्लेख छ । त्यसैगरी पालिकाले तयार गरेको दरविश्लेषण अनुसार १।५ मिटर लिफ्टीङ्ग सहित पाईपलाईन खात्रे पुर्ने कार्यको लागि मानिसबाट नरम प्रकारको माटोको प्रति घनमिटर रु.७८२।८० दर कायम गरेको छ ।(पालिकाबाट संचालन भएका अन्य योजनामा रु.७८२।८० भन्दा कम दरको समेत प्रयोग एको पाईएको ।) यस पालिकालाई विशेष अनुदान अन्तरगत गिद्धे खानेपानी योजना संचालनका लागि रु.३५००००० बजेट प्राप्त भएको छ । उक्त योजना संचालनका लागि पालिकाले रु.३७६९८९१।१९ को लागत अनुमान तयार गरी उपभोक्ता समितिसँग समझौता भएकोमा गो भौ ६ मिति २०७८।०३।२३ बाट उपभोक्ता समितिलाई रु.३३९५५०० भुक्तानी दिएको छ । उक्त योजनाको पाईपलाईन खन्नपुर्ने कार्यको दर प्रति घनमिटर रु.११७४।२० प्रयोग गरेको छ । उपभोक्ता समितिलाई लागत अनुमानकै दरमा भुक्तानी हुने भएको प्रति घनमिटर रु.३९१।४०

३,३९५,५००

		२१४५ घनमिटर मटो खन्ने कार्यमा रु.८३९५५३ रकम बढी भुक्तानी भएको उपभोक्ता समितिबाट असुल हुनुपर्ने देखिन्छ । साथै कार्यविधिमा उल्लेख भए अनुसार प्रतिस्पर्धाको माध्यमबाट योजना संचानल गर्नुपर्नेमा उपभोक्ता समितिबाट गराएको कार्यविधि अनुकुल देखिएन । तसर्थ कार्यविधिमा उल्लेख भए अनुसार कार्य नभएको रकम पालिकाबाट खर्च लेखि प्रदेश फिर्ता पठाउनुपर्ने देखिएको रु.	
७८		ढुंगाको परिमाण नघटाएको	
७८.१		सडक संरचना निर्माणका लागि नेपाल सरकार मन्त्रीपरिषदबाट २०७५।०४।२५ मा स्वीकृत नर्म्स २०७५ अनुसार सडक निर्माण गर्ने क्रममा एक्साभेटरको प्रयोग गरी हार्ड रक खन्ने कार्य भएको अवस्थामा निस्कने ढुंगाहरुमध्ये कम्तीमा ५० प्रतिशत ढुंगा प्रयोग गर्ने गरी लागत अनुमान तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ । तर पालिकाबाट सैंपु चण्डीस्थान दुरागाउँ सावा सडक योजनामा हार्ड रक एक्साभेसन दिएको अवस्थामा समेत सोही योजनामा ड्राई म्यासनरी वाल, रिटेनिङ्ग वाल तथा ग्याविन भर्ने कार्यमा उक्त ढुंगाहरु प्रयोग गर्ने र नपुग ढुंगामात्र खरिद गर्ने गरी लागत अनुमान तयार गरी खान्ने कार्यबाट प्राप्त हार्ड रकम डीस्पोजल गर्ने तथा वालका लागि आवश्यक ढुंगा खरिद गर्ने गरी लागत अनुमान तयार गरी निर्माण कार्यको सम्झौता गरेको छ । तर उपभोक्ता समितिले संरचना निर्माणका लागि आवश्यक पर्ने ढुंगा खरिद गरेको देखिने प्रमाण संलग्न नरहेकोले सोही स्थानमा खन्ने कार्य गर्दा प्राप्त ६२५.६४ घनमिटर हार्ड रक कटिङ्ग कार्यको प्रतिघनमिटर रु.८१८ का दरले भुक्तानी भएकोमा उक्त ढुंगाहरु प्रयोग भएको छैन भनी भन्न सकिने अवस्था रहेन । जसबाट ७६६.२२ घनमिटर सोलीङ्ग तथा २४८ घनमिटर ग्याविन वर्कको लागि आवश्यक पर्ने ढुंगामध्ये नर्म्स अनुसारले हुने कटीङ्गको ५० प्रतिशत अर्थात ३१२.८२ प्रति घ.मि. रु.१३०० का दरले बढी भुक्तानी भएको रकम असुल हुनुपर्ने देखिएको रु.	४०६,६६६
७८.२		त्यसैगरी दुरागाँउ भूजी कोलडाँडा सडक निर्माण कार्य अन्तरगत खन्ने कार्य गर्दा प्राप्त ३४४।१८ घनमिटर हार्ड रक कटिङ्ग कार्यको प्रतिघनमिटर रु.९०७ का दरले भुक्तानी भएकोमा उक्त ढुंगाहरु प्रयोग भएको छैन भनी भन्न सकिने अवस्था रहेन । जसबाट १५।४० घनमिटर सोलीङ्ग तथा ७२।५० घनमिटर ग्याविन वर्कको समेत ८७ घनमिटर स्वीकृत नर्म्स अनुसार कटीङ्गबाट निस्केको प्रयोग नगरी प्रति घ.मि. रु.१३०० का दरले बढी भुक्तानी भएकोले उक्त रकम असुल हुनुपर्ने देखिएको रु.	११३,१००
७९		बढी दर सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १० मा सार्वजनिक निकायले स्वीकृत नर्म्सको आधारमा निर्माण कार्यको लागत अनुमान तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । सडक तर्फको संरचना निर्माण गर्दा नेपाल सरकारबाट २०७५।०४।२५ मा स्वीकृत दर विश्लेषण नर्म्स प्रयोग नगरी फरक नर्म्सको प्रयोग गरेको देखियो । सडकको लागि स्वीकृत नर्म्सको प्रयोग गरी दरविश्लेषण गर्दा पर्खाल लगाउने कार्य १:४ को प्रति घ.मि.रु.९२५६ मात्र हुने देखिन्छ । गो भौ ३ मिति २०७८।०३।२२ बाट लालिगुरास आवि पहिरो रोकथाम निर्माण कार्य गर्दा स्वीकृत भएको दरविश्लेषणको प्रयोग नगरी फरक नर्म्सको प्रयोग गरी प्रती घनमिटर रु.१११३१ प्रयोग गरेको छ । जसअनुसार	९४,६४२

		प्रति घनमिटर रु.९१३ बढीका दरले लागत अनुमान तथा सम्झौता भएको छ । उपभोक्ता समितिसँग लागत अनुमानकै दरमा सम्झौता भई सोही दरमा भुक्तानी भएकोले उक्त सडकमा १०३।६६ घनमिटरमा रु.९४६४१।५८ रकम बढी भुक्तानी भएको देखिन्छ । तसर्थ स्वीकृत नर्म्स तथा दर विश्लेषण भन्दा बढी दरमा भुक्तानी भएको रकम उपभोक्ता समितिबाट असूल हुनुपर्ने देखिएको रु.							
८०		छात्रवृत्ति पालिकाले छात्रवृत्ति निकासा दिएको रकम विद्यालयले सोही प्रयोजनमा खर्च गरेको यकिन गर्नु पर्दछ । यो वर्ष छात्रवृत्ति निकासा दिएको रकम विद्यालयले विद्यार्थीलाई वितरण गरेको भरपाई केही विद्यालयले पेश गरेका छैनन् । पालिकाले अनुगमन सेमत गर्ने गरेको नदेखिएकोले पालिकाबाट निकासा भएअनुरूप उक्त रकम वितरण भए नभएको अनुगमन हुनुपर्दछ ।							
८१		ढुंगाको परिमाण नघटाएको सडक संरचना निर्माणका लागि नेपाल सरकार मन्त्रीपरिषदबाट २०७५।०४।२५ मा स्वीकृत नर्म्स २०७५ अनुसार सडक निर्माण गर्ने क्रममा एकसाभेटरको प्रयोग गरी हार्ड रक खन्ने कार्य भएको अवस्थामा निस्कने ढुंगाहरुमध्ये कम्तीमा ५० प्रतिशत ढुंगा प्रयोग गर्ने गरी लागत अनुमान तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ । तर पालिकाबाट यस वर्ष संचालित योजनाहरुमा हार्ड रक एकसाभेसन दिएको अवस्थामा समेत सोही योजनामा ड्राई म्यासनरी वाल, रिटेनिङ्ग वाल तथा ग्याविन भने कार्यमा उक्त ढुंगाहरु प्रयोग गर्ने र नपुग ढुंगामात्र खरिद गर्ने गरी लागत अनुमान तयार गरी खन्ने कार्यबाट प्राप्त हार्ड रक डीस्पोजल गर्ने तथा वालका लागि आवश्यक ढुंगा खरिद गर्ने गरी लागत अनुमान तयार गरी निर्माण कार्यको सम्झौता गरेको छ । तर उपभोक्ता समितिले संरचना निर्माणका लागि आवश्यक पर्ने ढुंगा खरिद गरेको देखिने प्रमाण संलग्न नरहेकोले सोही स्थानमा खन्ने कार्य गर्दा प्राप्त ढुंगाहरु प्रयोग भएको छैन भनी भन्न सकिने अवस्था रहेन । जसबाट ड्राई वाल, रिटेनिङ्ग वाल तथा ग्याविन वर्कको लागि आवश्यक पर्ने ढुंगामा प्रति घ.मि. रु.१३०० का दरले भुक्तानी भएकोले पालिकालाई देहायका योजनामा निम्नानुसारको रकम थप व्ययभार परेको देखिन्छ । तसर्थ सडकको स्वीकृत नर्म्स २०७५ अनुसार ५० प्रतिशत ढुंगाको पुनः प्रयोग नगरी बढी व्ययभार परेको रकम असूल हुनुपर्ने देखिएको रु.	१२२,८५०						
		<table border="1"> <thead> <tr> <th>गो भौ</th> <th>विवरण</th> <th>रकम</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>१२२</td> <td>भूमेडाँडा पिप्ले गैरीमोड सडक मर्मत कार्यमा प्रति घ.मि.रु.९०७।४१ का दरले २३३।६७ घ.मि. हार्ड रक कटिङ्गको कार्य भएको भनी उपभोक्ता समितिलाई भुक्तानी दिएकोमा स्वीकृत नर्म्स अनुसार ५० प्रतिशत अर्थात ११६।८३ घनमिटर ढुंगा प्रयोग गर्नुपर्ने देखिन्छ । तर सोही योजनामा ६५।६२ घनमिटर ढुंगाको वाल र २८।८८ घनमिटर ढुंगा सोलीङ्गको कार्यको प्रति घ.मि. रु.१३०० का दरले अन्तबाट खरिद गर्ने गरी लागत अनुमान तयार भएकोमा सोही दरमा भुक्तानी भएको छ । जसबाट सडक निर्माण गर्दा प्राप्त ढुंगाको प्रयोग नगरेको कारण प्रति ९४।५० घ.मि.रु.१३०० का रु.१२२८५० बढी भुक्तानी भएको देखिएको रु</td> <td>१२२८५०</td> </tr> </tbody> </table>	गो भौ	विवरण	रकम	१२२	भूमेडाँडा पिप्ले गैरीमोड सडक मर्मत कार्यमा प्रति घ.मि.रु.९०७।४१ का दरले २३३।६७ घ.मि. हार्ड रक कटिङ्गको कार्य भएको भनी उपभोक्ता समितिलाई भुक्तानी दिएकोमा स्वीकृत नर्म्स अनुसार ५० प्रतिशत अर्थात ११६।८३ घनमिटर ढुंगा प्रयोग गर्नुपर्ने देखिन्छ । तर सोही योजनामा ६५।६२ घनमिटर ढुंगाको वाल र २८।८८ घनमिटर ढुंगा सोलीङ्गको कार्यको प्रति घ.मि. रु.१३०० का दरले अन्तबाट खरिद गर्ने गरी लागत अनुमान तयार भएकोमा सोही दरमा भुक्तानी भएको छ । जसबाट सडक निर्माण गर्दा प्राप्त ढुंगाको प्रयोग नगरेको कारण प्रति ९४।५० घ.मि.रु.१३०० का रु.१२२८५० बढी भुक्तानी भएको देखिएको रु	१२२८५०	
गो भौ	विवरण	रकम							
१२२	भूमेडाँडा पिप्ले गैरीमोड सडक मर्मत कार्यमा प्रति घ.मि.रु.९०७।४१ का दरले २३३।६७ घ.मि. हार्ड रक कटिङ्गको कार्य भएको भनी उपभोक्ता समितिलाई भुक्तानी दिएकोमा स्वीकृत नर्म्स अनुसार ५० प्रतिशत अर्थात ११६।८३ घनमिटर ढुंगा प्रयोग गर्नुपर्ने देखिन्छ । तर सोही योजनामा ६५।६२ घनमिटर ढुंगाको वाल र २८।८८ घनमिटर ढुंगा सोलीङ्गको कार्यको प्रति घ.मि. रु.१३०० का दरले अन्तबाट खरिद गर्ने गरी लागत अनुमान तयार भएकोमा सोही दरमा भुक्तानी भएको छ । जसबाट सडक निर्माण गर्दा प्राप्त ढुंगाको प्रयोग नगरेको कारण प्रति ९४।५० घ.मि.रु.१३०० का रु.१२२८५० बढी भुक्तानी भएको देखिएको रु	१२२८५०							
८२		प्रगति विवरण							

		स्थानीय पूर्वाधार विकास साझेदारी कार्यक्रम (संचालन कार्यविधि) नियमावली २०७६ बमोजिम कार्यान्वयन हुने स्थानीय पूर्वाधार विकास साझेदारी कार्यक्रमको लागि यस यस पालिकालाई ३ योजना संचालन गर्न रु.३२ लाख बजेट प्राप्त भएकोमा ३ योजना कार्यान्वयन गरि रु. २१४४९६६ खर्च भई ६७।०९ प्रतिशत खर्च प्रगति भएको छ ।																																				
८३		<p>मेसिन लगाएकोमा म्यानुअल दर</p> <p>पालिकाले प्रयोग गरेको स्वीकृत नर्म्स अनुसार खन्ने कार्य मान्छेबाट हुने गरी प्रति घ.मि.रु.४२० र मेसिन लगाई गर्दा प्रति घ.मि.दर रु.६० रहेको छ । पालिकाबाट सैंपु चण्डीस्थान दुरागाउँ सावा सडक निर्माण अन्तरगतको सोलिङ्ग कार्यको लागि सतह मिलाउने कार्य म्यानुअल हुने गरी लागत अनुमान तयार भएकोमा योजनामा मेशिन लगाई कार्य गरेकोमा समेत लागत अनुमानकै दरमा भुक्तानी भएको छ । जसबाट उक्त योजना प्रति घनमिटर रु.३६० का दरले ७७२।०४ घनमिटरमा रु.२७७९३४।४० बढी भुक्तानी हुन गएको देखिएकोले उक्त रकम असूल हुनुपर्ने रु.</p>	२७७,९३५																																			
८४		<p>छात्रवृत्ति वितरण:</p> <p>पालिकाले कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिकाको आधारमा छात्रा, दलित र अपाङ्ग लाई छात्रवृत्ति वितरण IEMIS को आधारमा क्षात्रवृत्तिमा कुल रु.८४८८०० निकासा गरेको छ । नमूना छनौटको आधारमा विद्यालयको छात्रवृत्ति निकासा र वितरण भरपाई परीक्षण गर्दा देहायको विद्यालयलाई निकासा रकम भन्दा विद्यार्थीलाई वितरण गरेको संख्या कम देखिएकोले बढी निकासा रकम बेरुजू खातामा दाखिला गर्नुपर्ने रु.</p> <table border="1" data-bbox="748 667 1653 1254"> <thead> <tr> <th>क्र. सं.</th> <th>विद्यालयको नाम</th> <th>निकासा रकम</th> <th>वितरण रकम</th> <th>वढी निकासा</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>१</td> <td>श्री सेतीदेवी आधारभूत विद्यालय</td> <td>९२००</td> <td>८०००</td> <td>१२००</td> </tr> <tr> <td>२</td> <td>झट्टेश्वरी मा.वि.</td> <td>८८४००</td> <td>८२८००</td> <td>५६००</td> </tr> <tr> <td>३</td> <td>बुद्ध जनप्रिय मा.वि.</td> <td>४७२००</td> <td>४६०००</td> <td>१२००</td> </tr> <tr> <td>४</td> <td>रुपादेवी प्रा.वि.</td> <td>६०००</td> <td>२४८००</td> <td>८००</td> </tr> <tr> <td>५</td> <td>भृङ्गेश्वर मा.वि. धारापानी</td> <td>२५६००</td> <td>२४८००</td> <td>८००</td> </tr> <tr> <td></td> <td>जम्मा</td> <td></td> <td></td> <td>९६००</td> </tr> </tbody> </table>	क्र. सं.	विद्यालयको नाम	निकासा रकम	वितरण रकम	वढी निकासा	१	श्री सेतीदेवी आधारभूत विद्यालय	९२००	८०००	१२००	२	झट्टेश्वरी मा.वि.	८८४००	८२८००	५६००	३	बुद्ध जनप्रिय मा.वि.	४७२००	४६०००	१२००	४	रुपादेवी प्रा.वि.	६०००	२४८००	८००	५	भृङ्गेश्वर मा.वि. धारापानी	२५६००	२४८००	८००		जम्मा			९६००	९,६००
क्र. सं.	विद्यालयको नाम	निकासा रकम	वितरण रकम	वढी निकासा																																		
१	श्री सेतीदेवी आधारभूत विद्यालय	९२००	८०००	१२००																																		
२	झट्टेश्वरी मा.वि.	८८४००	८२८००	५६००																																		
३	बुद्ध जनप्रिय मा.वि.	४७२००	४६०००	१२००																																		
४	रुपादेवी प्रा.वि.	६०००	२४८००	८००																																		
५	भृङ्गेश्वर मा.वि. धारापानी	२५६००	२४८००	८००																																		
	जम्मा			९६००																																		
८५		अनुगमन:	४,६५०,०००																																			

कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका, २०७७/७८ अनुसार विद्यालयहरूलाई भुक्तानी हुने सशर्त अनुदान रकम तोकिए बमोजिम उपयोग भए नभएको सुनिश्चित हुन त्यस्तो अनुदान प्राप्त गर्ने विद्यालयहरूले कार्यसम्पन्न गरेको अनुगमन गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । कार्यालयबाट निम्न विद्यालयहरूलाई अनुदान दिएकोमा सो अनुदान रकम रु.४६५०००० कार्यसम्पन्न र उपयोगका सम्बन्धमा अनुगमन गरी प्रतिवेदन दिएको देखिएन । अनुगमन नगर्दा रकम सदुपयोग हुन नसक्ने भएकोले तोकिएको काममा प्रयोग भए नभएको एकिन गरी कार्यसम्पन्न र अनुगमन प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने रु.

क्र. सं.	विद्यालयको नाम	अनुदान शिर्षक	अनुदान रकम
१	देउराली डाँडा आ वि	शौचालय निर्माण	७०००००
२	जनता आ वि	शौचालय निर्माण	७०००००
३	अरुणोदय मा वि	पुस्तकालय व्यवस्थापन	६५००००
४	चण्डेश्वरी मा वि	पुस्तकालय व्यवस्थापन	६५००००
५	भृंगेश्वर मा वि	आइ सि टी	६५००००
६	मा वि ज्यामिरेखानी	साइन्स ल्याव	६५००००
७	तामाकोसी जनजागृति मा वि	साइन्स ल्याव	६५००००
	जम्मा		४६५००००

८६		सेनिटरी प्याड खरिद:	
८६.१		यस वर्ष कोभिडको कारणले कम समय विद्यालय खुलेका कारण अधिल्लो वर्षको मौज्जात सेनिटरी प्याड वितरण गरेको छ । भने यस आर्थिक वर्षको अन्यमा खरिद गरेको २४५४४ प्याकेट सेनिटरी प्याड लेखापरीक्षणको समय (भाद्र मसान्त) सम्म विद्यालय नखुलेका कारण वितरण गरेको छैन । यसरी गत मौज्जातको एकीन नगरी खरिद गर्दा र खरिद गरेको लामो समय वितरण हुन नसक्दा सामाग्रीको म्याद सकिने र गुणस्तरमा हास हुने सम्भावना हुने हुँदा यस तर्फ ध्यान दिनुपर्छ ।	
८६.२		पालिकाले सेनिटरी प्याडको सुरक्षित भण्डारण गरी विद्यालयको माग अनुसार निकास दिने, तोकिएअनुसार वितरण भए नभएको र	

वितरणको अभिलेख व्यवस्थित राखे नराखेको अनुगमन गर्ने र वर्षान्तमा रहेको मौज्जात यकिन गरी आगामी वर्षकोलागि आवश्यक खुद परिमाण यकिन गरी आवश्यक परिमाणमात्र खरिद गर्ने व्यवस्था मिलाउनु पर्दछ।

८७

राष्ट्रपति रनिडशिल्ड प्रतियोगिता:

२०७७ चैत्र १३ देखि १६ सम्म सम्पन्न गर्नुपर्ने मिति तय गरी तयारी गरेकोमा कोभिडको कारण देखाइ कार्यक्रम स्थगित गरिएको छ । यस कार्यक्रमका लागि संघीय शर्तबाट रु.१००००० र समानिकरण तर्फबाट रु.५१४७३२ गरी कुल रु.६१४७३२ खर्च लेखेको छ । जसमा रु.४१२९५८ को सामग्री खरिद गरेको छ भने अन्य व्यवस्थापनमा खर्च गरेको देखिन्छ। खरिद सामग्रीहरूको उचित व्यवस्थापन गरी त्यसको उपयोग गर्नेतर्फ पालिकाले ध्यान दिनुपर्छ ।

८८

अनुगमन प्रतिवेदन:

शिक्षा तथा मानव श्रोत विकास केन्द्रबाट तयार पारिएको कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिका २०७७।७८ राष्ट्रपति शैक्षिक गुणस्तर सुदृढीकरण कार्यक्रमबाट माध्यमिक विद्यालयहरूमा पुस्तकालय स्थापना र विज्ञान प्रयोगशाला स्थापनाका लागि प्रति विद्यालय रु.६५०००० का दरले एकमुष्ट अनुदान रकम उपलब्ध गराउने र सो रकमबाट तोकिएको स्पेशिफिकेशन अनुसारका किताव तथा ल्याव सामग्री र विज्ञान सामग्री कार्यविधि अनुसार खरिद गरे नगरेको अनुगमन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। पालिकाले गोभौ ११ मिति २०७७।०३।३१ बाट देहायका विद्यालयहरूलाई उल्लिखित शीर्षकमा रु.२६,००,००० अनुदान रकम उपलब्ध गराएको छ । अनुदान रकमको प्रयोग तथा खर्च सम्बन्धमा मार्गदर्शनमा तोकिए अनुसार कार्य गरेको देखिने निर्णय, खरिद विधि, विलभरपई तथा पालिकाबाट भएको अनुगमन गरेको देखिने प्रमाण कागजात श्रेस्तामा संलग्न रहेको देखिएन् । अतः पालिकाले समयमै अनुगमन गरी अनुदान रकम कार्यविधि अनुसार निर्धारित कार्यमा खर्च गरेको सुनिश्चित गरेको अनुगमन प्रतिवेदन सहितका प्रमाण पेश हुनुपर्ने रु.

२,६००,०००

सि.नं.	विद्यालयको नाम	कार्यक्रमको नाम	रकम
१	तामाकोशी जन जागृती मावि सिमती	शिक्षामा नवीन प्रविधि प्रवर्धन	६५००००
२	नव दर्शन मावि तलुपुङ्ग	पुस्तकालय तथा विज्ञान प्रयोगशाला	६५००००
३	शहिद स्मृती मावि सैपु	शिक्षामा नवीन प्रविधि प्रवर्धन	६५००००
४	झटेश्वर मावि धोवी	कम्प्युटर ल्याव स्थापना	६५००००
		जम्मा	२६०००००

८९		<p>शौचालय निर्माण:</p> <p>कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिकाको क्रियाकलाप नं. ११.१.२.१ शौचालयको आवश्यकता भएका विद्यालयहरूलाई पानी तथा स्वास्थ्य र सरसफाई सहितको शौचालय निर्माण कार्यको लागि रु.७ लाखको दरले अनुदान उपलब्ध गराउने व्यवस्था छ । कार्यक्रम कार्यान्वयन पुस्तिकामा भौतिक सुधार विस्तार कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा सम्पन्न कार्यको नापी किताब र निमाण सम्पन्न भए पश्चात कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन तयार गर्नु पर्ने उल्लेख छ । यो वर्ष पालिकाले गोश्वारा भौचर नं. १० मिति २०७८।०३।३१ बाट श्री देउराली डाँडा आवि र श्री जनता आविलाई प्रति विद्यालयलाई रु.७००००० का दरले रु.१४००००० शौचालय निर्माण अनुदान निकाशा दिएको छ । उक्त अनुदान निकासा भएको अनुसार शौचालय निर्माण कार्य सम्पन्न गरी नापी किताब तथा कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन तयार गरेको नदेखिएकोले निर्माण कार्य सम्पन्न गरी नापी किताव र कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन पेश हुनुपर्ने रु.</p>	१,४००,०००
९०		<p>कोक्षाकोठा निर्माण:</p> <p>राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत यस वर्ष गो भौ ११ मिति २०७८।०३।३१ बाट श्री सेती देवी आधारभूत विद्यालय नागीलाई कक्षाकोठा निर्माण अनुदान अन्तर्गत पालिकाले एकमुष्ट रु.१८००००० निकाशा दिएको छ । तर । उक्त अनुदान निकासा भएको अनुसार विद्यालय भवन निर्माण कार्य सम्पन्न गरी नापी किताब तथा कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन तयार गरेको नदेखिएकोले निर्माण कार्य सम्पन्न गरी नापी किताव र कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन पेश हुनुपर्ने अन्यथा असूल हुनुपर्ने देखिएको रु.</p>	१,८००,०००
९१		<p>तलबी प्रतिवेदन:</p> <p>निजामती सेवा ऐन, २०४९ को दफा ७ ख(२) मा मन्त्रालय, सचिवालय, आयोग र विभाग तथा उपत्यकाभित्र रहेका कार्यालयमा कार्यरत निजामती कर्मचारीको हकमा निजामती किताबखाना र जिल्लास्थित कार्यालयका निजामती कर्मचारीको हकमा सम्बन्धित कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयबाट तलबी प्रतिवेदन पारित गराई तलब खर्च लेख्नु पर्ने व्यवस्था छ । गाउँपालिकाले अन्तर्गत कार्यरत स्वास्थ्य तर्फका कर्मचारीहरूको तलबी प्रतिवेदन पास नगरी तलब खर्च लेखेको छ । तलबी प्रतिवेदन पारित गरेर मात्र तलब भुक्तानी गर्ने तर्फ कार्यालयको ध्यान जानु पर्दछ ।</p>	
९२		<p>वितरण भरपाई:</p> <p>स्वास्थ्य तर्फका कर्मचारी तथा महिला स्वयंसेविकाहरूका लागि खरिद गरिएको देहायका सामग्रीहरूको निजहरूलाई वितरण गरिएको वितरण भरपाई पेश नभएकाले वितरण भरपाई पेश गर्नुपर्ने रु.</p>	७९८,००६

भौ.नं/मिति	खरिद विवरण	खरिद परिमाण	भुक्तानी पाउने	भुक्तानी रकम
६८।०७।३।२७	स्वास्थ्यका कर्मचारीहरुका लागि व्याग	७० थान	श्री प्रभा इन्टरप्राइजेज	३८७५९०
६९।०७।३।२७	महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरु लाई व्याग र छाता	८० थान व्याग, ८० थान छाता	इन्द्रेणी ट्रेड लिङ्ग	४९०४९६
जम्मा				७९८००६

९३	<p>मातृ शिशु स्याहार कार्यक्रम:</p> <p>मातृ शिशु स्याहार कार्यक्रममा सुत्केरी गराए वापत यातायात खर्च प्रति सुत्केरी रु.२००० र सुत्केरी जाँच चार पटक गराएवापत प्रति सुत्केरी रु.८०० का दरले र स्वास्थ्य संस्थालाई प्रति सुत्केरी रु.९००० का दरले भुक्तानी दिने व्यवस्था रहेको छ । यस पालिकामा ४ वटा वर्थिङ सेन्टर रहेकोमा सुत्केरी जाँच विवरण कार्ड (ANC) परीक्षण गर्दा देहायको वर्थिङ सेन्टरमा सुत्केरी जाँच विवरण कार्ड भन्दा बढी संख्यामा भुक्तानी दिएकाले असुल गर्नुपर्ने रु.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>वर्थिङ सेन्टर</th> <th>सुत्केरी संख्या</th> <th>भुक्तानी संख्या</th> <th>प्रति सुत्केरी भुक्तानी हुने रकम</th> <th>वढी भुक्तानी</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>विजुलीकोट प्रा स्वा केन्द्र</td> <td>४४</td> <td>४७</td> <td>३८००</td> <td>९९४००</td> </tr> <tr> <td>खिम्ती प्रा स्वा केन्द्र</td> <td>३८</td> <td>४९</td> <td>३८००</td> <td>९९४००</td> </tr> <tr> <td>जम्मा</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>२२८००</td> </tr> </tbody> </table>	वर्थिङ सेन्टर	सुत्केरी संख्या	भुक्तानी संख्या	प्रति सुत्केरी भुक्तानी हुने रकम	वढी भुक्तानी	विजुलीकोट प्रा स्वा केन्द्र	४४	४७	३८००	९९४००	खिम्ती प्रा स्वा केन्द्र	३८	४९	३८००	९९४००	जम्मा				२२८००	२२,८००
वर्थिङ सेन्टर	सुत्केरी संख्या	भुक्तानी संख्या	प्रति सुत्केरी भुक्तानी हुने रकम	वढी भुक्तानी																		
विजुलीकोट प्रा स्वा केन्द्र	४४	४७	३८००	९९४००																		
खिम्ती प्रा स्वा केन्द्र	३८	४९	३८००	९९४००																		
जम्मा				२२८००																		
९४	<p>बढी भुक्तानी:</p> <p>भौचर नं ७२।०७।३।२८ शर्तबाट सातै वडा कार्यालयमा व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा सममाजिक सुरक्षा सम्बन्धी अनुगमन तथा मुल्याङ्कनको लागि गएको भनि सिजन खड्कालाई दैनिक भ्रमण विल रु.२८९०० को पेश र स्वीकृत भएकोमा रु.३६००० भुक्तानी भएकाले बढी भुक्तानी भएको रकम असुल गरी बेरुजू खातामा दाखिला गर्नुपर्ने रु.</p>	७,९००																				
९५	<p>कार्यालयमा अनुपस्थित</p> <p>गो भौ नं ९ बाट शशीकला सुनुवारलाई फागुन देखि असार सम्मको पारिश्रमिक भूक्तानि भएको छ।हाजिरी परीक्षण गर्दा माघ देखि असार सम्म हाजिर नगरेको पाईयो।निज लिखु गाउपालिकाको वडा नं ९ स्वास्थ्य चौकीमा कार्यरत रहेको र मंसिर १७ सम्म कार्यालयमा हाजिर रहेको १७ पछि पालिका फिर्ता पठाइएको उल्लेख रहेको तर पालिकामा हाजिर हुन नआएको खुलेकोले निजले कहाँ हाजिर गरेको हो सो समयको हाजिर प्रमाणित पेश गर्नुपर्ने अन्यथा मंसिर १७ देखि असार मसान्त सम्म निजले</p>	३८८,९३५																				

		पारिश्रमिक पाउने आधार देखिदैन। मासिक पारिश्रमिक ग्रेड स्थानिय भत्ता महङ्गी भत्ता लगायतका सम्पूर्ण गरी रु ५१८५८ का दरले साढे सात महिनाको रु ३८८९३५ असुल हुनुपर्ने रु	
९६		<p>खर्चको प्रमाण नभएको:</p> <p>आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम ३६(३) र (७) मा खर्चका प्रमाण सहितको लेखा राख्न र राख्न लगाउनुपर्ने उल्लेख छ । भौचर नं ३२।०७८।३।२८ बाट ७ वटा स्वास्थ्य संस्थाहरुलाई नियमित खोप संचालन, गाउँघर क्लिनिक संचालन, बर्थिङ सेन्टरमा रात्रीकालिन सेवा दिएवापत र दशै तिहारको विदामा काम गर्ने वापत भनी कुल रकम रु.३९९७५० भुक्तानी दिएको छ । भौचरको साथमा के कति खोप संचालन भएको, के कति स्थान र संख्यामा क्लिनिक संचालन भएको, बर्थिङ सेन्टरमा रात्रीकालिन सेवा प्रदान गर्ने स्वास्थ्यकर्मीको रात्रीकालिन काम गरेको प्रमाण खुल्ने हाजिर र दशै तिहारको विदामा काम गर्नेको संख्या र हाजिर प्राप्त नभएकाले के कति खर्च भएको हो र सो रकम कुन आधारमा भुक्तानी भएको हो भनि एकीन गर्न नसकिएकाले खर्चको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु.</p>	३९९,७५०
९७		<p>प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने:</p> <p>सामाजिक सुरक्षा नियमावली २०७६ को नियम २३ को उपनियम १ मा स्थानिय तहले आफ्नो क्षेत्रभित्र वितरण गरिएको सामाजिक सुरक्षा भत्ताको चौमासिक तथा वार्षिक प्रतिवेदन अनुसूची -६ बमोजिमको ढाँचामा तयार गरी विभाग तथा प्रदेशको सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी विषय हेर्ने निकायमा पठाउनु पर्ने उल्लेख छ । उपनियम १ बमोजिम चौमासिक प्रतिवेदन पठाउंदा पहिलो चौमासिक प्रतिवेदन मंसिर ७ गते भित्र दोस्रो चौमासिक प्रतिवेदन चैत ७ गतेभित्र र तेस्रो चौमासिक प्रतिवेदन तथा वार्षिक प्रतिवेदन अर्को आर्थिक बर्षको साउन १५ गतेभित्र विभागले तोकेबमोजिम पठाउनु पर्ने व्यवस्था भएकोमा प्रतिवेदन तयार गरी पठाएको पाइएन । नियमले गरेको व्यवस्था पालनामा ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।</p>	
९८		<p>सम्झौता र कायदेशि बिना भुक्तानी:</p> <p>आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम ३६(३) र (७) मा खर्चका प्रमाण सहितको लेखा राख्न र राख्न लगाउनुपर्ने उल्लेख छ । भौ.नं.६६।०७८।३।२३ बाट पालिकाले सम्राट मोर्डन एग्रो फार्म प्रा लि लाई कफी नर्सरी स्थापना गरेको भनी डोर हाजिरी पेश गरेको आधारमा रु.२००००० भुक्तानी दिएको छ । निज फार्मसँग पालिकाको कुनै सम्झौता भएको र रकम भुक्तानी गर्ने कुनै निर्णय गरेको देखिदैन । यसरी स्पष्ट सम्झौता र निर्णयविना रकम भुक्तानी गरेको रकम अनियमित देखिएको रु.</p>	२००,०००
९९		<p>मृतकलाई भत्ता वितरण:</p> <p>सामाजिक सुरक्षा नियमावली, २०७६ को नियम १३ मा ऐन बमोजिम सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाई रहेको व्यक्तिको मृत्यु भएमा वा त्यस्तो व्यक्ति सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउन योग्य नभएमा निजको नाम सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने व्यक्तिको अभिलेखबाट हटाउनु पर्ने उल्लेख छ । लेखापरीक्षणको क्रममा देहायका वडामा रहेको मृत्यु दर्ताको अभिलेख परीक्षण गर्दा मृत्यु भइसकेका लाभग्राहीको नाममा मृत्युपछि पनि सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गरेको भनी गलत लाभग्राहीको भरपाई बनाई खर्च लेखेको पाइयो । मृत्यु मिति भन्दा पछिसमेत मृतकको नाममा सामाजिक सुरक्षा भत्ता खर्च लेखेकोले सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण विस्वसनीय देखिएन । पालिकाले यस सम्बन्धमा थप छानविन गरी लेखापरीक्षणको क्रममा मृत्यु पछि पनि वितरण गरेको सामाजिक सुरक्षा रकम असुल गरी संघीय संचित कोषमा दाखिला गर्नुपर्ने रु</p>	७५,०००

वडा नं	नाम	मृत्यु मिति	ना नं	चौमासिक	भूक्तानि रकम
७	होम बहादुर मगर	७७।१२।७	१०७१५	तेस्रो	१२०००
७	कृष्णमाया कार्की	७७।१२।१४	२००९	तेस्रो	१२०००
२	अमृत बहादुर बस्नेत	७७।७।११	४९६७	तेस्रो	३०००
६	नरबहादुर कार्की	७७।७।२२	१६१	दोस्रो र तेस्रो	२४०००
६	मनमाया भुजेल	७७।५।२४	३०३८५	प्रथम	६०००
४	धनसिरि तामाङ्ग	७७।९।२२	५०१	दोस्रो	६०००
४	झपड बहादुर कार्की	७७।११।२०	३०४२	दोस्रो	१२०००
जम्मा					७५०००

१००

कोभिड-१९ तर्फः

आ व २०७७।७८ को आषाढ मसान्तसम्म कोभिड-१९ रोकथाम तथा नियन्त्रणको लागि भएको आम्दानी तथा खर्चको विवरण निम्नानुसार रहेको छ।

आम्दानी स्रोत	रकम रु	खर्च शिर्षक	रकम रु
गत वर्ष प्रदेश कोभिड कोषबाट प्राप्त रकम	1000000	औषधि तथा औजार उपकरण तथा अन्य सामग्री	5670879
आन्तरिक मामिला तथा कानून मन्त्रालय	500000	सवारी साधन भाडा	589850
पालिका चालुखाताबाट ट्रान्स्फर	7010744	स्वास्थ्य संस्था मर्मत	522445
		अन्य तथा विविध	823280
		प्रोत्साहन	84600
		मौज्दात बाँकी	819690
जम्मा	8510744	जम्मा	8510744

कोभिड-१९ मा यस पालिकाबाट भएको खर्चको श्रेस्ता परीक्षणबाट निम्न व्यहोरा देखिएका छन्।

१०१	<p>औषधी खरिद</p> <p>सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ८५ को उपनियम १(क) प्रयोग गरी उत्पादकले राष्ट्रिय स्तरको समाचार पत्रमा प्रकाशित दरमा सोझै खरिद गर्दा त्यस्तो उत्पादकले आफ्नो उत्पादनको खुद्रा तथा डिलर विक्री मूल्य सूची राष्ट्रियस्तरको समाचारपत्रमा प्रकाशन गरेको र स्थानीय डिलरलाई दिए सरहको छुट खरिद गर्ने सार्वजनिक निकायलाई दिएको हुनुपर्ने कुरा उपनियम ३(ख) मा उल्लेख छ । पालिकाले नियम ८५ को उपनियम १(क) प्रयोग प्रकोप व्यवस्थापन कोबाट रु. १९,९२,९५२ को औषधि समाचारपत्रमा उल्लेख गरेको खुद्रा विक्री मूल्यमा सोझै खरिद गरी भिमदेवी मेडिसीन सप्लायर्सलाई भुक्तानी दिएको छ । सो सूचीमा उक्त उत्पादकले डिलर विक्री मूल्य नखुलाएको र उपनियम ३(ख) बमोजिम डीलरलाई दिने सरहको छुट पालिकालाई दिएको देखिएन । नियममा व्यवस्था भए अनुसारका सुविधा प्राप्त हुने गरी खरीद कार्य गर्नु पर्दछ ।</p>
१०२	<p>वार्षिक प्रतिवेदन</p> <p>विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा ४५ मा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिले प्रत्येक आर्थिक वर्षमा गरेको कामको विवरण सहितको वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरी जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति तथा प्रदेश विपद् व्यवस्थापन कार्यकारी समिति समक्ष पेस गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले कामको विवरण सहितको वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरी सम्बन्धित समितिमा पेस गरेको पाइएन । ऐनमा भएको व्यवस्थाको पालना हुनुपर्दछ ।</p>

१०३	<p>विपद् व्यवस्थापन कोष</p> <p>विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा २३(१४) मा विपद् व्यवस्थापनको लागि प्रत्येक स्थानीय तहमा विपद् व्यवस्थापन कोष रहने र कोषमा रहने रकम तथा कोषको सञ्चालन सम्बन्धी व्यवस्था सम्बन्धित स्थानीय तहले बनाएको नियममा तोकिएबमोजिम हुने व्यवस्था छ। पालिकाले विपत् व्यवस्थापन कोषमा रु.१६९२९९० बजेट खर्च गरेको छ ।</p>
-----	--